

Historie Sboru dobrovolných hasičů v Žehuni

Materiály: Protokoly obecního zastupitelství z let 1878 - 1920

Protokoly Sboru dobrovolných hasičů v Žehuni 1922-1932

Sborník Žehuň a okolí 1137-1987

Pamětní kniha pro obec Žehuň, I. díl

Pamětní kniha obce Žehuně, II. díl

Kronika obce Žehuň, okres Nymburk, III. díl

Zápisník o schůzích (protokoly hasičů od 9.12.1941 až 10.1.1974)

Kronika obce Žehuň, okres Nymburk, IV. díl

Kronika obce Žehuň, V. díl

Zápisník o schůzích (protokoly od 9.12.1941 až 10.1.1974)

Zpráva velitele Petra Krause z nově ustavené

Jednotky požární ochrany III

Vlastní pozorování

V pamětní knize pro obec Žehuň čteme na straně 82 tento stručný zápis: „V roce 1882 založen v Žehuni „hasičský sbor“. **Protokoly obecního zastupitelstva z let 1878-1920** sdělují, že snahy však uzrávaly už od roku předcházejícího. O činnosti prvního sboru však doklady nemáme. Zápis z 18. července 1886 dokládá, že spolek dlouho nevydržel: „*Poněvadž se hasičský sbor starý vzdal své činnosti, bylo od obecního zastupitelstva usnešeno, by se dalo oznámení že se bude zařizovat hasičský sbor znova.*“¹

O další činnosti hasičů se dochovala pouze tato zpráva ze 16. února 1890: „*Hasičům při požáru u Krojidlů má se účet zpropitného vyrovnati. Pro budoucnost má se sboru vždy na takovou útratu 5 zl. vysaditi, a jest věcí jejich, aby si pak pití obstarali sami...*“ (Jednalo se o požár čp. 11, mého rodného domu, dnešního kulturního domu, v němž je sál, knihovna a pošta.)

Až do roku 1922 o hasičích v Žehuni nic nevíme, ani to, zda existovali. V kronice se prostě o hasičích nic nepsalo.

Při přátelském posezení důchodců 8. října 2009 mi pan Jan Jehlička st., nar. 13.10.1934, z čp. 34, dlouholetý, obětavý člen a funkcionář sboru dobrovolných hasičů.² zapůjčil knihu *Protokolů Sboru dobrovolných hasičů*, založenou v roce 1922 při znovoustavení sboru. První zápis nese datum 29. ledna, poslední 10. ledna 1932. Dále mi zapůjčil Zápisník schůzí z let 1941 až 1974. Další kniha protokolů záhadně zmizela. Podle těchto dokumentů a podle zápisů v obecních kronikách zpracovávám historii Sboru dobrovolných hasičů v Žehuni, který oslaví v roce 2012 130 let od svého prvního ustavení v roce 1882 a 90 let od znovoustavení v roce 1922.

Zápisy protokolů jsou prováděny tak autenticky, že při jejich pročitání se dokážeme vžít do atmosféry tehdejší doby. Jednotlivé zápisy dokládají především skutečnost, že se hasiči stali v Žehuni ve dvacátých a třicátých letech vedle Sokola nositeli společenského i kulturního života obce. Nezanedbatelná ale je i forma zápisů po pravopisné stránce. Je dokladem, že znalost českého pravopisu

¹ Pro neporušení koloritu doby ponechávám doslovné znění textu bez opravy.

² Tento dokument jsem měla před léty krátce zapůjčeny od pana Václava Steklého při sestavování sborníku *Žehuň a okolí 1137-1987* k osmistému padesátému výročí založení Žehuně. Po smrti pana Steklého dokument záhadně zmizel, až jej před časem našel pan Jan Jehlička st. kdesi v příkopě u někdejšího strážního domku Stránských u železničního přejezdu na silnici vedoucí k Městci Králové. První zápis v tomto dokumentu nese datum 29. ledna 1922, poslední 10. ledna 1932.

nebyla v té době silnou stránkou prostých lidí. Uvažme však, že jejich školní docházka probíhala za doby Rakouska-Uherska, kdy i učitelé ovládali lépe němčinu než češtinu. Pro dokreslení koloritu doby záměrně používám citované úryvky v původní verzi.

V zápisu Protokolu č. 1 o ustavující schůzi z 29. ledna 1922 jsou uvedena tato neúplná jména osob, které se schůze účastnily: „*Molič Fr., Pivokonský F., Petrлік, Volejník, Suchánek, Bendásek, Herčík, Steklý Jan, Zezulka, Zima, Kotek, Vršovský, Tichý, Kosina, Dobřichovský, Šanda, Roubíček, Borovička, Kříž, Piler, Kukla V.*“ Zápis uvádí, že všichni byli přijati za členy, byly jim rozdány stanovy a přihlášky k pojištění. Poslední věta tohoto zápisu zní: „*Zvolení byli činovníci a schůze určena na 14. února 1922.*“ Záznam této schůze však není v protokolech uveden. Zápis 2. schůzky pochází až z 26. listopadu 1922. Z tohoto roku existují pouze tyto dva zápisy.

V příloze uvádím fotografii ze soukromého alba mých prarodičů, Josefa a Anežky Vaníčkových, nadepsanou „*Setkání hasičů ze Žehuň a Sán 12.8. 1922 - je fotografováno na dvoře hostince u Vaníčků v čp. 11, uveřejněnou též ve Sborníku Žehuň a okolí 1137-1987 k osmistému padesátému výročí založení obce. Zmínku o pozdějším fotografování hasičů čteme i v zápise z 28. prosince 1926: „Sbor se usnesl by se nechal fotografovat ve slavnostním stejnokroji.“*“ Tuto fotografii se mi však nepodařilo získat.

Zpočátku se hasiči krátce scházeli ve spolkové místnosti v hostinci u Vaníčků v čp. 11, později měli spolkovou místnost v hostinci u Říhů v čp. 100 nebo v hostinci u Kvasničků v čp. 20 společně s Tělovýchovnou jednotou Sokol.

Seznam členů sboru dobrovolných hasičů, který je uveden na poškozené první straně získaného dokumentu, zachycuje 36 jmen - (je v příloze). V záhlaví seznamu čteme poznámku: „*Václavík Zdenek je členem zakládajícím.*“ V žádném z uváděných seznamů pro jednotlivé roky se ale jeho jméno mezi členy nevyskytuje.

Činnost sboru byla v sledované době všestranná a rozsáhlá. Kromě své hasičské přípravy, místních cvičení (sekyrkových, pochodových) i župních cvičení, pořádali hasiči pravidelně plesy, silvestrovské zábavy, obvykle s programem, pouťové a posvícenské zábavy, masopustní merendy s průvodem po vsi a večerní taneční zábavou v hostinci, staročeské máje s hudbou po vsi a se stavěním májky, dožínky, hrávali divadelní představení,³ účastnili se oslav T.G. Masaryka, Husových oslav s pálením hranice, oslav 28. října, účastnili se sokolského cvičení, doprovázeli pohřební průvody; po zřízení biografu zajišťovali hasiči v sále kina nejen bezpečnostní služby, ale řídili též celý jeho provoz.

Ve výkazu činnosti za rok 1923 se zmiňují 3 taneční zábavy, 4 divadelní představení, 1 přednáška, účast na třech požárech, 14 hasičských cvičení v místě a jedno cvičení v Městci Králové. V roce 1924 se uvádí divadelní hra „*Vdavky Nanyňky Kulichové*“ a v roce 1925 se hrála v přírodě veršovaná hra Svatopluka Čecha „*Lešetínský kovář*“.

Značnou část programu při schůzích zabíralo projednávání záležitostí kolem pořádání zábav a plesů: výběr kapelníka, počet hudebníků, cena za hudbu, výše vstupného, které se pohybovalo pro jednotlivce v rozmezí 4 až 8 Kč, roznášení pozvánek, výzdoby sálu chvojím, služby u pokladny, posléze pak vyúčtování. Na tanečních zábavách a plesech střídali hasiči místní kapelníky - pana Jana Jaroše a pana Václava Suchánka, a to buď pravidelně, nebo si vybrali toho, kdo si žádal přijatelnější cenu, či o kapelníkovi hlasovali.

Pro zajímavost uvádím vyúčtování zábavy s nejvyšším a nejnižším čistým ziskem. Čistý zisk z obou posvícenských zábav, to je v neděli i o zlaté, činily v září 1930 691 Kč 40 h; nejnižší zisk byl 90 haléřů z hasičského plesu, pořádaného 1. ledna 1932 v hostinci čp. 100 u Říhů.

V letech 1922 až 1932 se ve funkcích postupně vystřídali: starostou hasičského sboru byli: Bohumil Novák, Arnošt Volejník, Václav Suchánek a František Konvalina. Veliteli postupně zvoleni: František Pivokonský, Václav Suchánek, Stanislav Petrлік, Václav Kukla a opět František Pivokonský, Jan Kukla. Funkci jednatele vykonávali: Arnošt Volejník, František

³ Zatímco v Sokole organizovala divadla učitelka Jiřina Kvasničková (18.11.1902-13.11.1982), u hasičů to byla Marie Vocásková, z čp. 198 (12.7.1883-26.10.1965).

Pivokonský, Rudolf Steklý a Karel Steklý. Pokladnu vedli: František Herčík, František Kysilka, Jan Jaroš, opět František Kysilka.

Někdy se funkce přijímala i s podmínkou, jak tomu bylo v případě velitele Františka Pivokonského: „...že sbor bude vystupovat a řádně se chovat pakli ne funkci skládá“, zní zápis valné hromady z 8. září 1929. Podobné znění mají i slova po volbě starosty Františka Konvaliny při valné hromadě 18. ledna 1930: „Volbu přijímá, že sbor bude vystupovat čestně.“ Při volbě jednatele sboru existuje zápis z výborové schůze ze 21. ledna 1930: „Za jednatele jednohlasně zvolen Steklý Karel s tou podmínkou, že když mu bude něco neprávem vytknuto funkci skládá.“

V zápise z 10. února 1927 čteme: „Jelikož př. Bendásek se vzdává trubačství za příčinou že se mu ukládají stálé služby v bio zůstává jako přispívající člen. Za trubače se hlásí přítel Kadavý Josef. Následující zápis ale uvádí: „Př. Bendásek jmenován vrchním hudec a ručí za druhé trubače taktéž i za výcvik jejich.“ Jako „hudec“ se uvádí v seznamu také Kosina František.

První zprávu o revizorech čteme až v zápise valné hromady z 25. února 1928: „Za revizoři jsou zvoleni tito členové Kadavý Fr. Vízek Fr. Steklý Ant. Šafařík Fr. tito členové mají povinnost revidovati jak pokladnu hasičskou tak i od biografu a revizi listku v lavicích...“ Funkci revizora vykonávali také Václav Malý a Josef Luňák. Roční příspěvek pro činného i přispívajícího člena činil po celé desetiletí 5 korun.

Výbor sboru prosazoval mezi členy přísný režim Dokladem toho jsou četné zápisy. Protokol z členské schůze z 1. července 1926 uvádí: „Jelikož se př.(znamená přítel, jeho jméno záměrně neuvedu, přestože je v citovaném zápise jeho podpis) choval při cvičení proti stanov a byl v nepatřičném stavu, vylučuje se dnešním dnem ze sboru.“ Následující protokol č. 45 uvádí: „Př. Velitel napomíná členstvo by se drželo v pořádku a dostalo slovu jako muž.“

Také v zápise z 19.12.1926 čteme: „Př. Velitel vyzívá př. Boh. Vršovského by vykonával své povynosti jak se na člena dobr. hasiče patří jinak by musel býti vyloučen.“ Zápis výborové schůze z 1. února 1928 říká: „Výbor složený ze 7 členů usnáší se dnešního dne ku vyloučení následujících členů Kadavý Josef, Molič Boh. Vlastník Ant, Dědek Al. Jaroš Jan Šrám Jos. Kosina Frant. truhlář.“ Co bylo příčinou vyloučení, zápis neříká, ani to, zda byli všichni členové skutečně vyloučeni, protože v pozdějších zápisech se některá jména opět objevují. V zápise výborové schůze z 10. ledna 1929 se udává: „Br. Velitel dává stížnost na br.jelikož se nezachoval ku sboru tak jak se na člena patří, zatím se mu to promíjí. Br. Starosta hlásí by se každý choval tak jak na člena patří a sbor reprezentoval. Pakli bude nějaké brutální vystupování u člena bude vyloučen, dále navrhuje Starosta by se každý choval na plese jak se na člena hasičského sluší, odhlasováno.“

Další připomínka kázně zazněla na valné hromadě 24. ledna 1929: „Br. Vízek dává návrh by byla přísná kázeň a hlavně aby se chodilo na pohřby by nebylo stížnosti.“ Také výborová schůze 27. března 1930 řešila kázeňský přestupek: „Prozatímně je propuštěn ze sboru Kukla Václav (truhlář) pro neslušné jednání u sboru a špatné zacházení s hasickou vyzbrojí.“

Výborová schůze 9. září 1930 rozhodla, že člen, který se nedostaví třikrát až pětkrát do schůze, bude vyloučen. Úvodní řeč starosty sboru Františka Konvaliny na výborové a členské schůzi 4. září 1930, tak jak ji zapsal jednatel, nekárala, ale zněla povzbudivě: „Schůze byla zahájena br. Starostou který měl delší řeč, co je hasič a jaké povinnosti na sebe bere. Hasič jest jako voják, dostav se včas mravně se chovej a jeden k druhému budme bratři a když volá povinnost nechyb nikdy, tak si představuji hasiče.“

Možná, že následující slova v zápise z 25. září 1930 budou připadat dnešnímu čtenáři naivní, ale bezesporu charakterizují pozitivní stránku tehdejší doby: „Konvalina F Slanina V a Moravec V co obdrželi dar 25 Kč za vybírání věnovali to br. Jiroudkovi který nastupuje 1. vojnu, který jim vřele děkuje a zároveň se snámy loučí. Starosta pravý bud' hodný jako zde ve sboru a až odbudeš vojnu příd' zase spět ke sboru který dobrého br. vždy přijme.“

Při valné hromadě 15. ledna 1931 se konala sbírka pro členy sboru, Josefa Kadavého, Josefa Kuklu a Josefa Jiroudka, kteří právě vykonávali prezenční službu. Vybraný obnos 35 Kč 10 h byl zaokrouhlen z pokladny na 60 Kč a peníze vojákům zaslány.

Zápis z 8. dubna 1927 dokládá, že hasiči pečovali nejen o profesní výcvik svých členů, ale i o jejich blaho při schůzích, a to nehledě k tomu, že pokladna byla zatížen poměrně značným dluhem: „Velitel žádá by se dělaly cvičení se stříkačkou, sekerkové cvičení jednou týdně. Jednohlasně odhlasováno by se členům při schůzi zúčastněným platilo 1 pivo od sborové pokladny.“ Protokol č. 61 z 6. prosince: „Stanoveno by se platilo za požární službu 10 Kč.“

Cituji opět doslovně: „Protokol č. 65 Sepsaný při řádné valné hromadě ve spolkové místnosti za účasti 39 členu dne 26 ledna 1928. Nesejdeli se dostatečný počet členu v ustanovenou hodinu, odbývá se druhá valná hromada o hodinu později za každé účasti členu.“ (Tuto podmínku o posunutí začátku schůze můžeme číst u všech valných hrad.)

„Protokol č. 68 Sepsaný při valné hromadě ve spolkové místnosti dne 10. února 1928 za podání rekursu proti volbám do první valné schůze jsou neplatny a jest nutno volby nové. Dostatečný počet se nesešel v ustanovenou hodinu proto se odbývá druhá o hodinu později nehledíc na počet přítomných s tím samým programem“

O tom, že ani tato valná hromada nebyla úspěšná, svědčí závěr zápisu: „Jelikož nebylo možno dále pokračovat pro velký rámus a provokování sboru jest schůze přerušena, by se v ní pokračovala jak výbor odhlasuje.“ Pokračování této valné hromady včetně volby nového výboru se uskutečnilo 25. února 1928, kdy už horké hlavy vychladly.

Podrobně vedené zápisy z jednotlivých schůzí také upřesňují strohé zprávy o místním kinu. V zájmu uceleného pohledu na historii kina - tehdy se používal výhradně výraz „biograf“ - se vracím časově zpět.

Při členské schůzi hasičského sboru 9. ledna 1924 padl návrh na zřízení biografu. Členská schůze 18. března 1925 schválila zakoupení přístrojů, ale ještě valná hromada 24. ledna 1926 znovu o zakoupení přístrojů pouze jednala. Zápis z této valné hromady doslova uvádí: „Na zakoupení biografu hlásý se tyto členové ku výpůjčce peněz, to se zde vlastnoručně stvrzuje.“ Následuje šest podpisů: Herčík František (ten byl prvním iniciátorem zřízení kina), Kvasnička Fr., Steklý Rud., Jaroš Jan, Volejník Arnošt, Kosina Fr.

1. dubna 1926 byla sepsána smlouva mezi sborem hasičů, tj. majitelem kinematografické licence, a Václavem Kvasničkou, majitelem hostince čp. 20, o propůjčení sálu hostince k pořádání kinematografických představení. Za hasiče podepsal smlouvu tehdejší starosta sboru hasičů Arnošt Volejník, Rudolf Steklý, pokladník a František Herčík, pokladník. Za majitele se podepsal Václav Kvasnička, otec Františka Kvasničky. Smlouva je součástí příloh.

V protokolu č. 42. o členské schůzi ze 4. května 1926 se doslova píše: „do výboru zvoleni ku zakoupení stroje a obstarání dalšího přít. Herčík Fr Kvasnička Fr Volejník Arnošt Suchánek V. Steklý Rudolf.“ Zápis z mimořádné valné hromady z 30. května 1926 uvádí: „Usnešeno by byl otevřen běžný účet u zdejší záložny v neděli dne 6.6.1926 v obnosu 25.000 Kč slovy dvacet pět tisíc korun čs.“

V protokolu z 22. ledna 1927 čteme: „Zajištění výpůjčky místní spořitelny se upisují tito členové: Jaroš Jan, Tichý Václav, Zezulka Josef, Kotek Josef, Kukla Jan, Bendásek V.“ Tento dluh spláceli hasiči jen pomalu, protože každoroční příjmy ze zábav a plesů nebývaly vždy příliš štědré. Zápis 75. schůze z 15. září 1929 zní: „Na zaplacení pojistky usnešeno požádat Obecní úřad by pojistku zaplatil neb sbor jest finančně zatížen.“

I v dalších letech měli hasiči s vedením biografu nemálo starostí. Téměř v každé schůzi se řešily problémy s jeho provozem a s obsazením funkcí. Často se měnili prodávající lístků, uvaděči, revizoři pokladny, rokovalo se, zda a jak mají být tyto funkce placeny, či mají-li službu konající členové dostávat volný lístek pro manželku.

Většinu doby, kdy hasiči kino provozovali, byl vedoucím František Kvasnička, který obstarával filmy, vedl písemnosti, později vykonával i funkci pokladníka.

Při valné hromadě 16. ledna 1927 bylo odhlasováno, že promítači Františku Tichému bude vyplácena měsíční odměna 100 Kč. František Kvasnička, který obstarával filmy, prohlásil: „že funkci onu běže zdarma ale cestné a každé výdaje proti stvrzení vyžaduje k placení.“ V zápise z další členské schůzi ze 17. ledna 1927 se ale uvádí: „Za p. Kvasničku byl jednohlasně zvolen př. Steklý

Rudolf, čímž se mu měsíční poplatek zvyšuje na 100 Kč.“ Dále zápis říká: „K ruce operatora byl jednohlasně zvolen př. Zezulka Josef za podmínek, že jeho žena obdrží 1 volný lístek zdarma.“

„Br. Kvasnička zvolen jako vedoucí bia tu samou funkci jako dosud. Dále zvolen br. Steklý Rudolf jako knihvedoucí tu samou funkci kterou vedl. Jako pokladník zvolen br. Herčík 17 hlasi funkci nepřijímá. Pokladníkem biografu zvolen br. Šrám Josef. Jelikož nemůže obě funkce zastávat jest zvolen jako revizor br. Malý Václav. Pokladník bere funkci jako jeho předchůdce 50 Kč měsíčně. Většinou hlasu přirčeno účetnímu 50 Kč měsíčně. Ku trhání kuponu zvoleni Steklý Rudolf a Kosina Fr. ku gramofonu zvolen Steklý Karel za trhání kuponu mají volný lístek.“ U obsluhy gramofonu se vystřídali Karel Steklý a Josef Zezulka.

První náznak, že provoz biografu je ohrožen, hlásí jediný bod programu výborové schůze ze 7. července 1928: *„Jednání o připsu obecního úřadu tykajícího se placení dávky ze vstupenek do bia a zábav jakož i postoupení neb prodání bia.“*

S povděkem hlásil pokladník při výborové schůzi 16. ledna 1929, že přijal od starosty obce Františka Vondrušky subvenci 600 Kč jako splátku na dluhu do záložny.

Jednání valné hromady 24. ledna 1929 je v rozhodování o osudu biografu konkrétnější: *„Dále bylo jednáno stran biografu, by si jiní členové přebrali vedení bia taktéž i jeho zaručení váznoucího dluhu i jiných poplatku. Jelikož se žádný nehlásyl ku zaručení biografických dluhů jest jednohlasně odhlasováno by se požádala obec by bio převzala, pakli by obec nechtěla přebrati veškeré závazky s dluhy váznoucími zůstane bio i s veškerými závazky těm kteří za něj ručejí by si s nim mohli disponovati jak za dobré uznají třeba i prodati.“*⁴

V protokolu valné hromady z 5. září 1929 se dočteme: *„Jednohlasně odhlasováno by byl biograf převzat do majetku sboru. (poznámka kronikářky: nepřesná formulace - on přece v majetku sboru byl, pravděpodobně bylo myšleno, že v majetku hasičů zůstává) Za tou příčinou půjdou tři členové do zdejší záložny zaručiti zbývající obnos Kč 15 000, a to v neděli 8. září 1929 tito členové to zde vlastnoručně podpisují Novák Josef čp. 171, Steklý Karel, Tichý Frant., Kvasnička. Dále ručejí veškerí členové kteří jsou v příloze na listině podepsáni stejným dílem.“*

Podle zápisu z valné hromady z 18. ledna 1930, jíž se účastnilo 49 členů, se zdá, že biograf funguje: *„Vedoucí biografu jednohlasně zvolen Novák Josef, prodávání lístku k pokladně bio jedn. Vízek Frant, za knihvedoucího Pivokonský Frant. Objednávání filmu Kvasnička Frant. všichni volbu přijímají bezplatně. K utrhávání lístku jsou pověřeny, Kysilka Frant. Kukla Boh. Za revizoři knih zborových a biografu jsou zvoleni Malý Václava Luňák Josef volbu přijímají.“* Přesto velitel sboru žádá při společné výborové a členské schůzi 21. ledna 1930 slevu obecní dávky.

Zápisu z 16. dubna 1930 uvádí, že kinooperatér František Tichý má zaučit listonoše Václava Vondrušku z čp. 22.

Zápis výborové schůze z 1. srpna dává tušit, že návštěvnost kina byla v letních měsících slabá nebo snad dokonce přerušena: *„Vstupné do bia obvyklé.⁵ Začátek hrani na 24 srpna, když to bude prosperovat bude se hrát každou neděli, pakli né bude se hrát přes neděli. Pivokonský Fr. knihvedoucí se vzdává a běře to zase Kvasnička Fr.“*

Valná hromada 15. ledna 1931 zvolila vedoucím biografu Karla Steklého, pokladníkem Václav Bendáska, prodejem vstupenek Františka Kosinu, truhláře, kontrolou vstupenek Františka Kysiku a Bohumila Kuklu, uvaděči na místa Rudolfa Steklého a Václav Bendáska. Obsluhu gramofonu měl zajišťovat Josef Zezulka. Filmy nadále zajišťoval František Kvasnička.

Při výborové schůzi 28. února 1931 padl návrh, aby se v případě malé návštěvnosti konala představení jednou za čtrnáct dní. Nejistota v rentabilitě biografu se při další výborové schůzi 9. března 1931 projevila pokládáním funkcí těch, kteří jeho provoz zajišťovali.

⁴ Pro zachování časové kontinuity se některé citace opakují též v dokumentu *Historie kina v Žehuni*

⁵ Cena vstupenky se v té době pohybovala v rozmezí 2 až 4 korun.

Při členské schůzi 3. července se o osudu biografu opět jednalo: „*Stran Biografu Novák Josef vypovídá ručení a žádá za sebe nastupce bylo odhlasováno by se svolal Biografický odbor a tam se vše ujednalo.*“

Celá výborová schůze 9. července 1931 byla věnována rozřešení zapeklité situace s nevýnosným biografem. Jedni navrhovali jej prodat s celým inventářem, druzí prosazovali předat veškeré účty ručitelům, aby si sami vše zařídili. Nakonec členové odhlasovali prodat biograf za cenu dluhu 14 000 Kč, který na něm vázne. Zápis dále říká: „*Pan Novák Josef přivedl kupce p. Karla Venku z Mladé Boleslavi, který měl o stroj zájem, žádal nás by jsme mu vše napsali, že by s tamějšími předsedníky spolku přijel koupit uzavřít.*“

Prodej se při dalším jednání druhého dne neuskutečnila, když zájemci nabízeli 12 000 Kč, zatímco hasiči žádali 15 000 Kč. Nepřistoupilo se ani na nabízenou sumu 12 500 Kč. Na mimořádné valné hromadě 19. července 1931 zvítězilo po rušné debatě rozhodnutí: bude-li zájemcem o koupi někdo z obce, prodá se zařízení jemu. Pouze v záporném případě by se volilo východisko z nouze a biograf se prodal mimo obec. Rozhodnout se mělo druhého dne.

Konečné řešení padlo při další výborové schůzi 20. července 1931. Zápis říká: „*Předseda zahájil schůzi a táže se kteří zájemci jsou na biograf. Hlásí se jmenovaní Tichý Fr. Perlík Stan. a Kosina Fr. truhlář kteřížto biograf chtějí koupit za rozumnou cenu, po delším jednání jim biograf byl prodán za cenu 11. 500 Kč slovy jedenáct tisíc pět set korun čsl a nájem licence na tři roky, nájemné na jeden rok 400 Kč slovy čtyři sta korun čsl. Částku tuto zaplatí strana kupující předem na tři roky tj. 1.200 Kč sl. jeden tisíc dvě stě korun čsl.*“

Biograf přebírají jak se v dnešním stavu nalézají nepřebírají však žádných dluhů na něm váznoucích. Licenční předpisi budou plně dodržovat a dávek veřejných přesně přiznávají. Smlouva trhov a smlouva najemní se dodatečně napíše a od obou stran podepíše.“

Zápis, který podepsali jednatel Karel Steklý a starosta sboru František Konvalina končí slovy: ... „*Dnešním dnem t.j. 21 července 1931 mají výše uvedení Páni biograf ve svou režii.*“

Tím se osud biografu natrvalo odpoutal od sboru dobrovolných hasičů, čímž bezpochyby ubylo sboru mnoho starostí a rozšířil se prostor pro vlastní poslání a činnost. Zprávy o tom, jak si hasiči v dalších letech vedli, jsou jen strohé. Protokoly neexistují, takže zdrojem informací je pouze kronika. Téměř jisté je to, že starostou sboru zůstal i v následujících letech František Konvalina. V dalším směrodatném dokumentu *Zápisy o schůzích* se jeho jméno uvádí až do roku 1949.

První díl obecní kroniky se zmiňuje o hasičích pouze třikrát. Na straně 82 čteme tento stručný zápis citovaný v úvodu práce. „*V roce 1882 založen v Žehuni „hasičský sbor.*“ Druhý zápis na straně 155 pochází z roku 1933: „*Sbor dobrovolných hasičů sehrál 1 divadlo, 1x vystoupil na veřejných cvičeních a uspořádal 3 taneční zábavy.*“ Třetí zpětný záznam na straně 195 se týká biografu a uvádí, že první film „*Karel Havlíček Borovský*“ se v sále Kvasničkova hostince v čp. 20 promítal 5. července 1926.

Ze vzpomínek pamětníků, které se mi podařilo zachytit již před mnoha lety, víme, že po celá třicátá léta se hasiči i nadále angažovali v pořádání divadel, plesů, nejrůznějších tanečních zábav, vzpomínkových akcí i asistencí při pohřbech.

O tom, jak pracovali hasiči za druhé světové války, nacházíme zprávy v *Zápisníku o schůzích*, založeném 9. prosince 1941, který mi zapůjčil při druhém přátelském posezení důchodců 12. listopadu 2009 pan Jan Jehlička. Až do konce války existuje pouze šest zápisů. Z nich se dovídáme, že nebyly povoleny volby, tudíž se nekonaly ani valné hromady. Starostou byl stále František Konvalina, jednatelem Karel Steklý, velitelem Rudolf Ševčík, pokladníkem Jan Vondruška.

Když roku 1941 obnovila švagrová Františka Kvasničky Lola Chotvasová v obci kino, vykonávali v něm opět hasiči hlídky. Sbor inkasoval za jedno představení 5 korun. Hasiči na schůzích projednávali žádosti o poukazy na gumové boty, látku na uniformy, společné fotografování na členské legitimace, bezplatné vydání rodinných hasičských kalendářů a další.

V Pamětní knize obce Žehuň, - I. díl, zápis z válečného roku 1942 na straně 30 uvádí: „*Podle příkazu Okresního úřadu v Nymburce převedeny všechny závazky a majetek hasičského sboru obci do*

15. srpna 1942. Byl převzat následující majetek: 1 ruční čtyřkolová stříkačka v ceně 2.500 K, 100 m hadic v ceně 1.000 K, berlovka za 400 K, 3 žebříky ...900 K, maska proti kouři 50 K, několik pásů se sekyrkami v ceně 540 K, 18 přilb... 200 K a drobné potřeby - celkem vše v hodnotě 584 K.“

V závěru protokolu hasičského sboru číslo 3 z 11. března 1943 čteme: „Obecnímu úřadu v Žehuni - Sbor hasičský respektivě velitel hasičů oznamuje. Z nařízení Z.H.J. v Praze, mám ručiti pod osobní zodpovědností za bezvadnou výkonost hasičského stroje a jeho příslušenství. Prohlašuji, a prosím pana starostu obce by to vzal laskavě na vědomí, že za náš hasičský stroj nemohu bráti zodpovědnost, jelikož v pádu ohně v nynější době vůbec nevíhovuje.“ Podepsán je velitel Rudolf Ševčík.

Místní pamětníci si vybavují bezpochyby jméno Václava Bendásky, v pořadí pátého předsedu místního zemědělského družstva z let 1959 až 1962, který po léta plnil ve sboru hasičů funkci trubače, a to ještě i v roce 1945. Jeho nezastupitelnou úlohu v revolučních dnech roku 1945 připomíná věta z druhého dílu obecní kroniky ze strany 63:

„V noci (6. května) se poslouchá rozhlas až dlouho přes půlnoc a když konečně ves po hodinách plných rozechvění usne, ozve se poplašné troubení trubače místních hasičů Václava Bendásky z čp. 97, který v 5 hodin ráno projíždí obcí na kole a svolává občany ku stavění barikád na silnicích, kudy se očekávali Němci.“

První poválečné volby se konaly při valné hromadě 17. června 1945. Starostou byl opět zvolen František Konvalina, velitelem Rudolf Ševčík, jednatelem Karel Steklý, strojmistrem František Tichý, do výboru byli zvoleni J. Zezulka, V. Bendásek, V. Ouzký, St. Petrlík, V. Moravec, V. Kukla, náhradníci V. Louka a Boh. Molič, revizory J. Jiroudek a Fr. Kysilka. Dále v zápisu čteme: „Protože „starý stroj hasičský byl ruskou armádou zabrán a vrácen k nepotřebě, byla objednána nová automobilová stříkačka.... Velitel přeje mnoho zdaru členstvu h. sb. a provolává vlasti zdar v nové Č.S.R.“

Protokol číslo 8 sděluje: „Byla podána žádost na ministerstvo vnitra o sanitní vůz.“

Zápis číslo z 27. prosince 1945 uvádí: „Vzdělávatel přečetl přípisy od Z.H.J. ohledně zimní školy pro členstvo, ujednáno by vždy každý čtvrtek od 6 h. večerní hasičská škola se pořádala, za přednášejícího byl zvolen br. Jarský vzdělávatel.“

V protokolu číslo 12 z valné hromady se dozvídáme, že sbor měl v roce 1946 20 činných členů (18 mužů a 2 ženy) a 33 přispívajících.

Při výborové schůzi 28. dubna 1946 se hasiči dohodli: „Na oslavu dne 4. května 1946 v 7 hodin večer zúčastní se sbor ve vycházkovém stejnokroji v plném počtu sraz 6 a 1/2 hod ve spolkové místnosti. V 7. hodin průvodem k pomníku padlým a po proslovech na kopec vinici kde bude zapálena hranice míru. Hranici opstará Hasičský sbor.“

Heslovitý zápis z 9. listopadu 1946, provedený vypsanou rukou, sděluje: „Dvouletka - vypracování do 15.11. s M.N.V. provede se v úterý 12 t.m. na úřadě M.N.V., velitel, starosta, pokladník, zbrojír a vzdělávatel s předsedou M.N.V.“..... Došel poukaz na 4 páry gumové obuvi od m. vnitř. obchodu, obdrží bratři Tichý, Jos. Jiroudek, V. Kukla, Boh. Molič.“

V druhém díle obecní kroniky čteme na straně 84 tuto stručnou zprávu z roku 1946:

„Byla zakoupena hasičská motorová stříkačka s příslušenstvím za 110.000 Kčs.“

Nezbytným předpokladem členství ve sboru byly vycházkové a pracovní stejnokroje, a tak i v době nedostatku, dokonce i ve válce, kdy i látky byly na lístky, se dbalo aby hasiči měli uniformy. V protokolu hasičů z 3. ledna 1947 čteme: „....veškeré bratři budou mít po 1. kalhotách, za poplatek 50 Kč za jedny kalhoty, blůz kterých jest 5. zaplatí za 1. blůzu 70 Kč. Celkem bude utrženo 1250 Kčs. Z druhého přidělu od H.V. Ústředny, která zaslala 25 páru obleku, každý člen obdrží 1. oblek celkem 18. obleku, které zůstávají majetkem sborů. 7 zbývajících obleku, můžou si někteří bratři oblek koupiti za poplatek 560 Kčs.“⁶

Zápis z valné hromady ze 3. března 1947 uvádí, že hasiči uskutečnili za uplynulý rok 7 členských schůzí a jednu valnou hromadu, uspořádali 3 taneční zábavy, zúčastnil se 12 pohřbů přispívajících členů,

⁶ Jaký rozdíl v pravopisu oproti předešlému zápisu! Kdo byl asi autorem předcházejícího protokolu? Škoda, že se mi nepodařilo rozšifrovat podpis.

třech cvičení se stříkačkou a 12 cvičení pořadových, zasahovali u dvou požárů. Vyslovuje se požadavek získat dorost a potřeba postavit sušák na hadice. Hotovost v pokladně k 31. 12. 1946 činila 9 228,20 Kčs.

V květnu 1947 uspořádal sbor hasičů zájezd do Terezína. Při schůzi 2. listopadu 1947 se opět hovoří o nutnosti omladit sbor a o rozdělení poukazů na gumové holínky pro část členů.

Zápis schůze z 27. prosince 1947 uvádí jména těch, kteří byli získáni do sboru.. Přijati byli na zkoušku na půl roku, teprve když se osvědčí, budou pojištěni a stanou se právoplatnými členy. Zde jsou jejich jména:

1. Ladislav Böhm	nar. 28. 2. 1924
2. Josef Janouch	nar. 2. 9. 1914
3. František Vlasák	nar. 13.12 .1929
4. Bohumil Říha	nar. 4. 7. 1926
5. Jiroudek	nar. 2. 8. 1916
7. Jan Růžička	nar. 10. 8. 1906
8. Josef Konvalina	nar. 12. 9. 1918
9. Josef Bartoníček	nar. 11. 8. 1916
10. Ladislav Rous	nar. 24.11. 1922
11. Oldřich Jiroudek	nar. 5. 10.1919
12. Ladislav Bříza	nar. 9. 11.1912
13. Jaroslav Bednář	nar. 17. 1.1922
14. Gabriel Wiener	nar. 18. 2. 1915
15. Josef Lohnický	nar. 2. 2. 1914
16. Jaroslav Myška	nar. 20. 2. 1925
17. Božena Růžičková	nar. 29. 6. 1911
18. Františka Jiroudková	nar. 7. 3. 1902
19. František Ševčík	nar. 28. 9. 1928
20. František Tichý	nar. 29. 8. 1931
21. Václav Podnecký	nar. 1927
22. Václav Steklý	nar. 5. 4. 1930

Při další členské schůzi 4. března 1948 vybízí velitel Rudolf Ševčík někoho z mladých členů, aby se ujal nácvikných hodin se sekyrkami pro vystoupení na hasičském sjezdu v Pečkách. Dále se projednává účast hasičů na „Masarykově fatře“ 6. března, při níž má promluvit vzdělávatel František Jarský. Účastníci jsou informováni, že pětiletý plán hasičského sboru vypracoval starosta František Konvalina spolu s jednatelem Karlem Steklým a byl odeslán Zemské hasičské jednotě do Prahy.

Žádný zápis nezachytil náladu obyvatel naší obce k volbě prvního dělnického prezidenta Klementa Gottwalda. V zápisníku o schůzích hasičského sboru, v protokolu č. 26 ze dne 17. října 1948, však čteme: „Schůze byla svolána za příčinou z nařízení Zemské hasičské Jednoty v Praze tak zvaný hasičský den, složení slibu prezidentu Klementu Kotvaldovi.....Účelem tohoto dne jest připomenouti nejširší veřejnosti účast hasičstva na budovatelském úsilí naší vlády ve dvouletém plánu, pohotovost našeho sborů chrániti výsledky pětiletého plánu a důstojným způsobem vzpomenouti třicátého výročí trvání republiky.

Poté se ujal slova br. Vzdělávatel, nástinil význam dnešního dne a krásnými slovy povzbudil přítomné členstvo, by se výce semkli v jeden šik a by s láskou každý zastával co komu jest vytknuto. Byl přečten hasičský slib: Slibujeme při všem co jest nám svato a v plné schodě se svým svědomím a přesvědčením, že pudeme věrně sloužiti své vlasti, republice Československé a svůj život ochotně dáme na její obranu a za její svobodu. Slibujeme, že budeme poslušni prezidenta a vlády Československé republiky, všech zákonů a nařízení, všech nadřízených činovníků a bez odmluvy plniti jejich nařízení, hasičské stanovy a řády, vždy a všude i v nebezpečí bez váhání a bez odporu. Slibujeme, že budeme tělem i duší připraveni pomoci bližnímu, že budeme druh druhu milovati, k sobě bratrsky věrně státi,

v nebezpečí se neopouštět, ale až do konce se bránit, jak nám káže mužná čest a vědomí povinnosti občanských a hasičských.

Do rukou dáni br. veliteli níže podepsaní složili slyb. Jarský Frant. Rous Vladislav Slanina Václav Petrlik Stanis. Zezulka Josef Podnecký Václav Steklý Ota Tichý Frant. Konvalina Josef ml. Kysilka Josef Louka V. Ševčík Frant. Vlasák Fr. Jiroudková Františka Čermáková Božena Růžičková Božena Steklá Anna Jiroudek Václav za SNB vrchní strážmistr Řepka Josef Kysilka F. Krejčí M. Václavík Alois Steklý V., Krejčí M. “

Výborová schůze 11. ledna 1949 se mimo jiné zabývá jak závadami motorové stříkačky (chladič motoru nechladí, rozdrčenou hlavici vniká voda, spotřeba benzínu je nadměrná), tak jejich řešením.

Protokol číslo 29 z vlné hromady 30. ledna 1949 sděluje, že sbor uskutečnil za uplynulý rok 2 výborové schůze, 4 členské schůze a jednu valnou hromadu, čítá 42 činných členů, 200 přispívajících, účastnil se 11 pohřbů přispívajících členů, pořádal masopust, 11 cvičení pochodových, 11 se stříkačkou, jedno poplachové, vzdělavatel organizoval 4 technická školení, 2 praktická, 3 přednášky o schůzích a 4 veřejné proslovy, příspěvek 1 980 Kčs při pohřbech byl předán do pokladny. Celkové jmění hasičského boru činí k 31.12. 1948 činí 7 230, 90 Kčs.

Nové vedení na léta 1949, 1950 a 1951 má tyto představitele:

starosta sboru - Gabriel Wiener, stárek,

jednatel - Václav Jiroudek, cukrář,

vzdělavatel - František Jarský, obchodník,

pokladník - Oldřich Jiroudek, zahradník,

matrikář - Václav Steklý, zemědělec

velitel - Josef Janouch, zemědělec,

náměstek velitele - František Vlasák, zemědělec,

zbrojmistr - Josef Bartoníček, zámečník

revizor účtů - Josef Lohnický, drogist

revizor účtů - Oldřich Louka, malíř.

Dále byli zvoleni noví členové výboru: V. Kukla, V. Slanina, J. Zezulka, St. Petrlik,

R. Ševčík, V. Moravec, Fr. Konvalina, K. Steklý, Fr. Kysilka, V. Louka.

Valnou hromadu ukončil odstupující velitel Rudolf Ševčík. Obsah jeho proslovu zapsal odstupující, dlouholetý jednatel Karel Steklý následovně: „.....*krásnými slovy nastínil ideu hasičstva, lásku k bližnímu, nabádal hlavně mladé, by se měli ve spolek rádi a byli vždy poslušni svých nadřízených, by na sebe dbali a chránili se alkoholu, by následovali jeho příkladu. Po ruky stisknutí bylo mu slíbeno, že nikdy nezneuctí erb hasičstva a rádi jeho rady budou plnit.*“⁷

Zápis výborové schůze z 11. února 1949, která se konala v hostinci u Rýglů v čp. 11, oznamuje, že František Jarský zapůjčuje hasičům jeden železný barel na benzin, mladý František Ševčík navrhuje, aby se dala do pořádku stará stříkačka a využívala se při menším požáru nebo při vypumpování studní a že nový starosta sboru Gabriel Wiener bude obstarávat naftu pro prostorovou stříkačku.

Podle objednávky dohodnuté při výborové schůzi 5. dubna 1949 si můžeme udělat představu, co mimo jiné nemělo chybět v hasičské výbavě: ocelová přilba, kožený hasičský opasek s karabinou, hasičská sekerka, kožené ochranné pouzdro na sekerku, ochranné brýle, lezecká smyčka, hasičský kožený opasek bez karabinky, černý plášť do deště, lodička k pracovnímu stejnokroji, vysoké gumové holínky.

Následující výborová schůze z 2. června 1949 schvaluje ještě zakoupení vycházkových uniforem pro tři členky samaritánky. Dále protokol oznamuje, že přišly legitimace pro tyto nové členy:

Oldřicha Louku, narozeného 17. 3. 1918,

Josefa Jaroše, narozeného 13. 3. 1927,

Otu Steklého, narozeného 14. 5. 1931,

Josefa Vodičku, narozeného 2. 11. 1922,

⁷ Jak je příjemné číst tento bezchybný zápis. Karel Steklý byl později tajemníkem místního národního výboru

Václava Vyleťala, narozeného 23. 1. 1922,
Josefa Konvalinu, narozeného 1. 12. 1931,
Josefa Kyncnera, narozeného 29. 4. 1931,
Miroslava Krejčího, narozeného 24. 11. 1931,
a Josefa Rýgla, narozeného 29. 6. 1911.

Jednatel ještě zapisuje, že na výcvik do Městce Králové navrhuje velitel Josef Janouch Josefa Kysilku, Františka Vlasáka, Miroslava Krejčího, Václava Steklého, Josefa Konvalinu, Václava Vyleťala, Danu Zezulkovou, Věru Říhovou a Annu Jarošovou.

Na členské schůzi 17. června 1949 se projednává zájezd do Krkonoš, nedělní brigáda všech členů, dostavení sušáků na hadice a podzimní samaritánský kurz sestry Boženy Růžickové.

Protokol číslo 36 z 31. srpna 1949 sděluje, že na sjezd do Kutné Hory jsou přihlášení: bratři Josef Bartoníček, Oldřich Jiroudek, Josef Janouch a Václav Jiroudek, dále pak sestry Dana Zezulková a Anna Jarošová. Schůze schválila, že pro každého člena, který bude vyslán na cvičný zájezd se vyplatí cestné za půl dne 50 Kčs, za celý den 100 Kčs.

Výborová schůze 14. října 1949 podává hlášení o činnosti předepsanou formou s titulem „*Počet odpracovaných hodin v prvním roce pětiletky za rok 1949*“ - požáry - žádné, povodně - žádné, cvičení 960 hodin, školení 120 hodin, brigády 160 hodin, požární hlídky 30 hodin, sběr surovin 18 hodin, nový cvičební řád 48 hodin. Celkem odpracováno 2 456 hodin. Požáry v roce 1949 nebyly, povodně také nebyly, uskutečnilo se 12 cvičení a jedno školení.

„*Bratr velitel Jarský Fr. nás poučuje jak se má hasič chovati v kině vznikneli požár.... Za pumpování studní hasičským sborem usnešeno vybírat poplatek za člena 20 Kčs a nečlena 50 Kčs.*“

Členská schůze 27. října 1949 dokládá, jak sílil politický tlak na masové organizace: „*Hasičský sbor na oslavu 28. října dal dělati věnec ku položení na pomník padlých. K položení věnce byli určeni: Vinner Gabriel, Šefčík František, Jiroudek Václav. Dále byli určeni ku oslavám 2.XI. 49 k zahájení českosovětského přátelství a podepsání petice J. V. Generalisimu Stalinovi tito členové. Vinner Gabriel, Jarský František, Janouch Josef, Jiroudek Václav. Přihlášky ku svazu přátelství byli členům rozdány a nábor členů zašle jednatel na národní výbor v Žehuni... U svazu českosovětského přátelství jsou již hlášení tito členové: Konvalina Jos., Viner Gabriel, Václavík Al., Steklý Karel, Konvalina Fr., Jarský Fr., Rous Vl., Vodička Jos., Šefčík FR., Lohnický Jos., Zezulka Jos., Bartoníček Jos., Steklý Václav, Kysilka Fr. Nově se přihlásili: Rygl Jos., Jiroudek Václ., Janouch Jos., Jarošová Anna.*“

V protokolu z výborové schůze 16. listopadu 1949 čteme: „*Na valnou hromadu okresní hasičské jednoty v Poděbradech byli delegováni tito členové br. Viner Gabriel, br. Janouch Josef. Pokladníku sboru br. Jiroudkovi Oldřichovi uloženo, že zakoupí 1 knihu, která ponese jméno ruského autora. Knihu potom sbor věnuje obecní knihovně v Žehuni. V této schůzi byli jednohlasně přijati do sboru Marhons Jaroslav, Vondruška Fr. oba dorostenci.*“

Následující věta dokládá, že někdy docházelo i k výměně názorů: „*Volné návrhy: byli trochu rušné kde pokladník sboru hrubě napadl jednatele neoprávněně na což jednatel ohlásil v příští schůzi resignaci.*“

Výborová schůze 9. prosince 1949 však resignaci jednatele nepřijala. Dále oznamuje, že k účasti na samaritánském kurzu v Městci Králové se přihlásili Dana Zezulková Anna Jarošová, František Vlasák, Václav Vyleťal a Václav Steklý. Podmínkou jejich účasti bylo zajištění dopravy. Zbrojír Josef Bartoníček oznamuje, že 16. prosince uspořádá pro členy ve sborové místnosti u Ryglů školení. Plánuje se také zakoupení zatím blíže neurčeného daru pro hokejový oddíl.

Podle zápisu z 12. prosince 1949 ideové masírování hlav pokračuje: „*Schůzi zahájil Br. Jarský František za nemocného br. Starostu vítá přítomné členy v rámci 70 let mar. Generalisima Stalina přečetl slavnostní referát Bojovník za mír a český národ.*“ Dále se dovídáme, že sbor věnoval obecní knihovně v rámci Měsíce Československo-sovětského přátelství knihu Dmitrije Furmanova Čapajev.

Valná hromada 19. března 1950 podala vyčerpávající zprávu o činnosti. Z přiloženého dokumentu *Stav členstva ku konci roku 1949* vyplývá, že sbor čítá 54 řádných členů, včetně šesti žen a čtyř vojáků. V roce 1949 se uskutečnila 1 výroční schůze, 8 členských a 7 výborových. Zbrojír Josef Bartoníček

provedl dvě teoretické přednášky a slibuje ještě praktické cvičení; uvádí, že hasičská zbrojnice je ve velmi pěkném stavu. Velitel Josef Janouch uvádí, že v roce 1949 členové na hlídkách v kině strávili 126 hodin, při divadelních představeních 12 hodin, zúčastnili se sedmi přednášek: politických, technických, zdravotních, provedli 30 praktických a dvě teoretická cvičení, odpracovali při žňových hlídkách 1 070 hodin, při postavení sušáku na hadice 1 270 hodin. Za Václava Jiroudka, který pro pracovní vytížení (provozoval v obci cukrárnu) složil funkci, byl jednatelem zvolen Josef Rýgl.

Od konce války až do roku 1950 se hasiči znovu věnovali též pořádání tanečních zábav, plesů, maskarních průvodů. Protokol číslo 42 se zmiňuje o hasičském plese, pořádaném 8. února 1950 v sále hostince u Kvasničků motivovaném rázem *Pod žehuňskou hrází*, k němuž si hasiči zapůjčili dekoraci zhotovenou erudovaným výtvarníkem, ředitelem školy Františkem Bartákem pro sokolský ples a zaplatili za ni Sokolům 10% čistého zisku.

Protokoly z těchto let jsou opět dokladem a zrcadlem bohatého společenského života obce. Jen někdejší místní kapelníky vystřídal cizí kapely pana Petráška, pana Šlechty a pana Suchého.

Zbytek roku 1950, v němž docházelo k dalekosáhlým převratným změnám znárodněním soukromého sektoru, ochromil na několik roků společenský život. Z toho roku pocházejí také jen dva záznamy schůzí. Také průběh následujících schůzí svědčí o rozsáhlých politických změnách naší společnosti.

Výroční členská schůze 29. března 1951, zahájená zpěvem státní hymny a zakončená Písni práce, vykazuje za uplynulý rok až neuvěřitelná čísla: 12 teoretických a 29 praktických cvičení, účast na třech požárech, 142 hlídek v kině, 3 hlídky při divadelních představeních, 60 žňových hlídek, 16 jiných hlídek, 8 politických, 72 zdravotních a 2 ideové přednášky, 4 proslovy, 10 mužů se účastnilo oslav; sbor vykazuje 22 dárců krve, 420 odpracovaných hodin a rozsáhlou samaritánskou činnost.

Pokladník hlásí finanční hotovost 1 695,70 Kčs, vázané vklady 3 654,80 Kčs, vklad na knížce 8 890,10 Kčs. Zbrojír Josef Bartoníček považuje strav výzbroje za uspokojivý. Jednatel Josef Rýgl se podle zápisu bez omluvy na schůzi nedostavil.⁸

Výborová schůze 16. dubna 1951 zvolila nové činovníky, označené novými tituly: předsedou Gabriela Wienera, velitelem Josefa Janoucha, zástupcem velitele a zároveň jednatelem a archivářem Oldřicha Jiroudka, pokladníkem a zároveň matrikářem Karla Steklého, kulturním referentem Františka Jarského, organizačním referentem Františka Konvalinu, referentem pro výcvik Oldřicha Jiroudka, referentem preventivní ochrany Jana Vondrušku, referentem samaritky a zdraví Karla Steklého, referentem dorostu Stanislava Petrlíka, referentem žen Danu Zezulkovou, referentem pro odborné školení Annu Jarošovou.

Záznamy z dalších schůzí nesdělují, jak nově zvolení funkcionáři pracovali, zda vůbec věděli, co je náplní jejich práce. V roce 1951 se uskutečnila už jen jedna výborová schůze, a to 7. května, a nebyli na ní přítomni ani zvolení funkcionáři. Úkolem této schůze bylo vybrat a dodatečně písemně nahlásit a k č n í m u v ý b o r u d v a č l e n y . L o s p a d l n a B o h u m i l a M o l i č e a J o s e f a J a n o u c h a . Zápis ze schůze svědčí o narůstání politického nátlaku i v organizacích. Zápis dále sděluje, že pokud přispívající člen zaplatí roční příspěvek 50 Kčs, účastní se hasiči asistence při pohřbu, v opačném případě se za hasičskou účast zaplatí 500 Kčs.

V druhé ze čtyř zapsaných schůzí v roce 1952 v restauraci „Vzlet“ (to je honosný název znárodněného Kvasničkova hostince) se za malé účasti členů seznámili hasiči s požárním plánem obce (doklad jak se rozrůstalo plánování).

Čtvrtý a poslední zápis toho roku je ze slavnostně pojaté valné hromady z 22. dubna 1952 za účasti 35 členů. Přítomni jsou zástupci MNV, AV NF, JZD, ČsČK, ČSM a ONV.⁹ Schůze se zahajuje státní hymnou a končí Písni práce. Zprávy podávají: předseda Gabriel Wiener, velitel Josef Janouch,

⁸ Poznámka kronikářky: Myslím, že důvod spočíval v tom, že také jeho hostinec, který vlastnil pouhé čtyři roky, byl znárodněn a on pak začal pracovat na Státním statku Stará Bář.

⁹ AVNF = Akční výbor národní fronty, ČsČK=Československý červený kříž, ČSM=Český svaz mládeže.

zbrojř Josef Bartoníček, osvětář František Jarský a revizoři účtů. Pokladní hotovost činí 3 259,10 Kčs, celkové jmění v nové měně 7 890,10 Kčs, vázaný vklad 3 654,80 Kčs.

Novým předsedou byl zvolen Jan Růžička, místopředsedou Rudolf Ševčík, revizory účtů František Jarský, Josef Lohnický a Oldřich Jiroudek. Za členy výboru: František Konvalina, Josef Jaroš, Oldřich Jiroudek, Jaroslav Hrdý, Karel Steklý, Bohumil Molič, Josef Vodička, Josef Bartoníček, Josef Janouch, Františka Jiroudková, Dana Zezulková. Náhradníky: Gabriel Wiener Václav Louka a Josef Stryhal.

Činnost Místní hasičské jednotky v roce 1953, zachycená ve dvou protokolech, je předobrazem dalších hektických událostí, způsobených bouřlivým združstevňováním zemědělství a dalším pronikáním politiky do všech sfér našeho života.

Při členské schůzi 21. ledna 1953 předseda Jan Růžička stanovil získat další členy ve straně KSČ, spolu s Oldřichem Jiroudkem provést nábor mezi ženami a uskutečnit protipožární hlídky domů.

Zprávou z výroční schůze 14. února 1953 končí pro následujících pět let zprávy o činnosti hasičů v Žehuni. Za účasti předsedy MNV Františka Jiroudka, předsedy Akčního výboru národní fronty Josefa Neumanna, zástupce Sokola Josefa Konvaliny, představitelky ČsČK Marie Kotkové, zástupců Lidové myslivecké společnosti Václava Moliče a Václava Suchánka a zástupců Českého svazu mládeže Františka Kysilky a Jana Jehličky za účasti 32 členů podává zprávu předseda místní jednoty hasičů Jan Růžička a velitel Josef Janouch.

Vklad na knížce je 8 017,90 Kčs, pokladní hotovost 1 900,30 Kčs, celkové jmění 9 917,90 Kčs, vázaný vklad 3 654,80 Kčs.

Předsedou byl opět zvolen Jan Růžička, členy výboru: Rudolf Ševčík, František Konvalina, Karel Steklý, Jaroslav Hrdý, Bohumil Molič, Josef Bartoníček, Oldřich Jiroudek, Josef Jaroš, Josef Vodička, František Tichý ml., Františka Jiroudková a Jaroslav Endt. Odhlasován byl také návrh předsedy MNV sebrat 100 q železného šrotu, vypomáhat při špičkových pracích místnímu JZD a dále odpracovat 200 brigádních hodin.

Od června 1952 probíhalo v Žehuni úporné přesvědčování dalších zemědělců ke vstupu do družstva. V říjnu 1952 podalo pod nátlakem přihlášku 93 osob. Od počátku se však rozšířené družstvo potýkalo z řadou nepřekonatelných potíží. Krize vyvrcholila v březnu 1955 hromadným výstupem, po němž následovalo vyšetřování státní bezpečností a ještě tvrdší přesvědčování k návratu do družstva. Jako domnělý původce hromadného výstupu zemědělců byl na 95 dní zatčen i Josef Janouch, aktivní člen výboru dobrovolných hasičů. Do družstva byl od 1. června 1955 přidělen jako organizátor soudruh Josef Macháček, dosavadní pracovník zemědělského odboru ONV v Poděbradech, který byl v roce 1958 jmenován předsedou družstva. V té době (od roku 1956) už byl dlouholetý funkcionář hasičů soudruh Karel Steklý tajemníkem MNV. O působení soudruha Josefa Macháčka v místní jednotě hasičů brzy uslyšíme. Důsledkem nátlaku a tvrdých represí byl návrat zemědělců do družstva k 1. lednu 1959. Tímto krokem se napjatá situace v obci postupně uklidňovala.

Než však nahlédneme do zápisů, které od 8. března 1959 do 4. března 1960 prováděl Josef Macháček, zmíním se o jeho dalším působení v Žehuni. Když soudruh Macháček jako předseda družstva o svých organizačních kvalitách nepřesvědčil, vystoupil z JZD a vedl dva roky jako vedoucí někdejší Kvasničkův hostinec čp. 20, nyní hostinec Jednoty. Poté odešel zkoušet své štěstí jako předseda JZD do Pňova.

Při členské schůzi 8. března 1959 byly provedeny na návrh Okresního výboru Českého svazu požární ochrany (OV-ČSPO) ¹⁰ nové volby. „*Přítomným bylo doporučeno a všemi jednohlasně schváleno, aby členem ČSPO v Žehuni se stal s. Macháček Josef, Jand'ourek Jaroslav, Klepal Alois, Molič Rudolf, - Tlapák Jaroslav.*“ (Kdo asi koho doporučoval?)

„*Předseda nanáší kritiku, kterou zde přednesli členové OV-ČSPO k naší práci. Hlavní nedostatek je v tom, že samotné vedení požárníků nemá zájem k veškeré činnosti protipožární a bezpečnostní. Po delší diskusi konstatováno, že v Žehuni je třeba, aby do místní jednoty byli znovu zapojeni starí*

¹⁰ Ve starých zápisech se uváděly názvy Z.H.J. - Zemská hasičská jednota, O.H.J.- Okresní hasičská jednota, M.H.J. - Místní hasičská jednota (zkratky byly psány někdy též bez teček); zapisovatelé protokolů uváděli název jako sbor hasičský nebo hasičský sbor (buď s velkým nebo malým písmenem).

osvědčení pracovníci a současně naše mládež, aby tak do budoucnosti byla činnost požárníků zajištěna.“

Za roční éry, kdy činnost požárníků vedl jako jednatel a zároveň aktivista soudruh Macháček, ve výboru pracovali: nadále předseda soudruh Jan Růžička, velitel Rudolf Ševčík, léty prověřený a osvědčený, náměstek velitele Josef Bartoníček, kulturně propagační referent Vladimír Rous, pokladník Rudolf Molič, okrskový velitel Karel Steklý, členové výboru: František Tichý ml., Bohumil Molič, Jaroslav Tlapák a Josef Kysilka.¹¹

Jednatel soudruh Macháček dbal, aby se konala požární cvičení, určilo se, kde bude v případě požáru umístěna stříkačka, vypracovaly se poplachové a požární plány, prováděly se preventivní prohlídky objektů, provedl se pořádek ve zbrojnici, odstranil se starý, zetlelý sušák hadic, MNV provedl výběr aktivních členů, řešil se také problém s předáním peněz od starého výboru, pořádaly se dva plesy. Škoda, že aktivita soudruha Macháčka ve sboru po roce ustala. (Byla to opravdu škoda?)

Téměř po tři roky je zahalena činnost požárníků¹² mlčením. Následuje až zápis z výroční členské schůze z 26. prosince 1963. Dlouho jsem pátrala, kým je zápis podepsán. Nečitelný, záhadný podpis odtajnil František Tichý, bývalý člen hasičů a bezpečně potvrdil Jan Jehlička, zasloužilý funkcionář požárníků, že se jedná o jednatele a zapisovatele Václava Steklého z čp. 101, syna dlouholetého funkcionáře Karla Steklého.

Stručné, věcné a bezchybné zápisy jsou psány doslova „doktorským“ rukopisem, proto se omezím pouze na to, co se mi podařilo rozluštit. Poslední zápis nese datum 10. ledna 1974.

Jediný zápis z roku 1963 sděluje jména nových funkcionářů. Předsedou byl zvolen Josef Konvalina z čp. 66, místopředsedou a velitelem Josef Bartoníček, jednatelem Václav Steklý, revizory účtů Oldřich Louka a Josef Konvalina čp. 23, referentem mládeže Josef Janouch, hospodářem Josef Neumann ml., referentem pro prevenci František Tichý, dalšími referenty (nečitelné pro co) Josef Lohnický a Josef Kysilka.

Za rok 1964 jsou zapsány dvě výborové a výroční schůze. Z nich se dovídáme, že z výtěžku zábavy se zaplatí členské příspěvky, že činnost je minimální, plánuje se pozvat do výborové schůze tajemníka a předsedu MNV soudruha Jaroslava Endta, plánují se preventivní prohlídky, MNV přispívá částkou 1 200 Kčs buď na zakoupení stejnokrojů nebo gumových bot a hadic, zbrojář soudruh Bartoníček navrhuje přivést k činnosti ve sboru občany, kteří jsou stále doma, jmenovitě Tvrdíka, Hakena, Miláčka.¹³ Pro Žehuň a Choťovice bylo zakoupeno 18 kompletních stejnokrojů a 7 opasků, hasiči provádějí služby při představení kina a tanečních zábavách (pořádající zábavy vyplatí požárníkovi 25,- Kčs). Sbor má asi 180 m funkčních hadic, při zásahu je třeba volat stříkačku z Choťovic a Dobšic.

Při výborové schůzi v prosinci 1964 změny ve výboru nenastaly, pouze přibýlo několik nových jmen: Miloslav Šafařík, Jaroslav Hrdý a Bohumil Holan.

Za rok 1965 je zapsána pouze jedna výborová schůze, v roce 1966 jedna členská a jedna výborová schůze, která udává, že činnost spolku je nedostatečná.

Ze zápisů čtyř schůzí v roce 1967 vyplývá: aktivních členů je 30, podle pokynu OV-ČSPO je utvořen nový okrsek: Žehuň, Choťovice Sáns, Vlkov pod Oškobrhem, Hradčany a Kolaje. Počet hadic je nedostatečný, je opravena stříkačka, schází 3 pracovní obleky a 5 stejnokrojů, likviduje se 10 trofejních vycházkových uniforem, urguje se na MNV oprava požární zbrojnice,¹⁴ předseda svazu mládeže má utvořit družstvo mladých, pokladní hotovost je 1 015,74,- Kčs.

¹¹ U jmen funkcionářů je uvedena zkratka „s.“ bez ohledu, byla-li osoba skutečně členem KSČ - to svědčí o všeobecně zaváděném oslovení „soudruha“, „soudružko“ místo „pan“, „paní“.

¹² Už se nepoužívá označení hasič, ale požárník.

¹³ Antonín Tvrdík a Vilém Haken jsou učitelé, Bohumil Miláček poštmistr.

¹⁴ Tato požární zbrojnice čp. 140 byla umístěna v budově, ve které byla v roce 1889 zřízena první četnická stanice, vedle se také nacházela obecní mostní váha. Později zde byl chudobinec, po jeho zrušení tu, v tzv. obecním domku, sídlila v letech 1947 až 1953 dětská poradna. Tento, dnes neexistující dům, těsně přiléhá k čp. 87, v němž měli Rousovi obchod se

V roce 1968 je zapsána pouze jedna členská schůze za účasti předsedy MNV Jaroslav Endta, který oznámil že se má bourat chudobinec čp. 140, kde je umístěna požární zbrojnice, takže požárníkům svítla naděje na lepší přístřeší.

Ze zápisů čtyř schůzí v roce 1969 vyplývá: 2. února provádí jedenáct požárníků inventuru a úklid zbrojnice, při čemž zjišťují, že třeba zakoupit minimax, stříkačku a automobil, zpracovat požární plány, každý měsíc provádět cvičení se stříkačkou, sbor se rozšířil o osm nových členů, také výbor se rozrostl o několik jmen, pokladní hotovost činí 755,07,- Kčs.

Jediný zápis členské schůze z 3. prosince roku 1970 se zabýval pouze pořádáním Mikulášské taneční zábavy. Rok 1971 je zachycen dvěma protokoly. Výroční členská schůze 24. ledna 1971 konstatuje minimální činnost předešlého roku, funkci pokladníka přebírá Jaroslav Holan, předseda MNV Jaroslav Endt hovoří o plánované výstavbě zbrojnice, plánují se preventivní prohlídky. Členská schůze 16. července 1972 se usnáší, aby byl Ladislav Dostál převeden z Dobšic do Žehuně, protože pracuje v JZD v Žehuni a při požáru je okamžitě dostupný. Sbor se konečně domohl nové stříkačky, proto bude třeba pozvat neprodleně instruktora, aby zacvičil několik členů k její obsluze.

Rok 1972 předznamenal pro požárníky konečně blížící se nutnou změnu. Na výroční členská schůzi 9. dubna 1972 vyzývá předseda MNV Jaroslav Endt členy sboru na 22. dubna 1972 k účasti na bourání staré zbrojnice čp. 140, zároveň oznamuje, že nová budova bude stát naproti zdravotnímu středisku, na parcele po domku Suchánkových a panely má vyrábět Prefa v Městci Králové.¹⁵ Vystala nutnost zapojit do práce sboru členy JZD, kteří by mohli v případě požáru okamžitě zasáhnout, zapojit se do práce při výstavbě nové zbrojnice, provést preventivní prohlídky, věnovat se přípravě dorostu, zintenzivnit spolupráci a MNV a JZD.

Do třináctičlenného výboru byli zvoleni: Josef Konvalina čp. 66 - předseda, Josef Kysilka - místopředseda, Josef Bartoníček - velitel, Jaroslav Holan - hospodář, Václav Steklý - jednatel, revizoři účtů Oldřich Louka a Josef Konvalina čp. 23, a jednotliví referenti: František Tichý, Vladimír Rous, Bohuslav Holan, Ladislav Dostál, Josef Lohnický a Josef Kašík.

Čtyři schůze v roce 1973 se zabývaly výstavbou zbrojnice, kdy byla stříkačka dočasně umístěna ve stodole na poště, opět velitel hodnotí malou činnost, plánuje se vyřazení členů, kteří nejeví o práci ve sboru zájem, doporučuje se, aby byla v JZD založena samostatná jednotka, předseda požárníků Josef Konvalina, který má turnusové služby, byl nahrazen Jaroslavem Jiroudkem, požárníkem z povolání. Členská schůze 10. května plánuje brigády na stavbu zbrojnice na sobotu 15. května a neděli 20. května.¹⁶

Poslední členskou schůzi 10. prosince 1973 zahajuje již nový předseda Jaroslav Jiroudek a dochází k několika změnám ve výboru. Místopředsedou je zvolen Ladislav Dostál, velitelem Václav Steklý, jednatelem Josef Kašík, další funkce zůstávají beze změny.

První a zároveň poslední protokol v zápisníku schůzí z 10. ledna 1974, do kterého jsem mohla nahlédnout zásluhou pan Jana Jedličky staršího na sklonku roku 2009, se týkal výhradně požárníckého plesu, který se uskutečnil 19. ledna 1974. Tím také končí výtah zpráv, protože další knihy protokolů se

smíšeným zbožím. Dnes vlastní dům rodina Hanouskova z Prahy a využívá jej pouze k rekreaci. Nová požární zbrojnice se stavěla v roce 1973.

¹⁵ V druhém díle obecní kroniky na straně 391 až 392 čteme: „V dubnu se sešla rada MNV a družstva a projednala demolicí některých zchátralých budov. S bouráním se započalo při národní směně 22.4.1972. Občané ten den odpracovali 901 brigádnických hodin, ohodnocených částkou 20 000 Kčs. (doklad, jak se v té době vše hodnotilo nejen hodinami, ale též finanční částkou). Začala se bourat střecha bývalého chudobince, který však od roku 1945 přestal sloužit svému účelu.....Konečnou demolicí provedl v létě autobagr“

¹⁶ Zápis z téže kroniky z roku 1973 na straně 405 v kapitole *Zahájena stavba požární zbrojnice* dále sděluje: „Jarní úklid jako součást předmjárových příprav se prováděl v Žehuni i Choťovicích 28. dubna. V Žehuni se při této národní směně pracovalo na výkopu základů pro požární zbrojnici. Účast občanů na této směně byla velká. Na dalších směnách se účast dobrovolných, neplacených brigádníků postupně snižovala. Do konce roku se přece jen hrubá stavba, včetně položení stropních panelů, zásluhou stálých placených pracovníků provedla.“

nezachovaly. Je to škoda, protože jak jsme se při čtení mohli přesvědčit, zápisy přinášejí nejen stručný přehled činnosti hasičů, ale nastavují také střípky zrcadla koloritu doby i společenskému a politickému životu obce za několik desetiletí.

Zmiňovala jsem již, že hasiči po svém znovuoustavení ve dvacátých letech dvacátého století přispívali významně spolu se školou a Sokolem ke zkulturnění života naší vesnice. V letech 1963 až 1973 kromě svého základního poslání obohacovali život obce společenskými akcemi. Zápisy za ta léta dokládají osm uspořádaných plesů a čtyři taneční zábavy. Někdejší kapelníky vystřídal převážně hudba Hradčanka pana Bajtlera z Hradčan, na Mikulášské zábavě v roce 1970 se zmiňuje hudba Osvětové besedy z Opolan, vedoucího Jaroslava Dvořáka. Zábavy a plesy se konaly hlavně na Malé Straně v hostinci u Drbohlavů.

Několikrát jsem se v minulosti pokoušela nahlédnout do protokolů, které vedl jednatel Josef Kašík, ty však zůstaly do současné doby nezvěstné. Proto mohu další zprávy čerpat pouze z obecních kronik, které nemohou zachytit bezprostřední dění ve sboru, ale pouze vnější obraz nezasvěceného pozorovatele.¹⁷

Ve třetím díle obecní kroniky čteme na straně 93: „Úspěšně si vedla také ZO SPO. Její členové se sešli na členských schůzích sedmkrát, výbor jedenáctkrát, účast na schůzích se pohybovala kolem 75%. Aktivně pracuje družstvo dospělých, dorostenců a v tomto roce se podařilo ustavit i dvě družstva mladých požárníků osmi až jedenáctiletých, z nichž se chlapci umístili v prvním kole celostátní soutěže Plamen na 2. místě a dívky na 4. místě. V okreskové soutěži obsadili muži první místo a dorostenci mezi dospělými třetí místo.“

Na straně 117 se v zápise kroniky z roku 1980 říká: „Místní organizace Svazu požární ochrany se kromě práce s dospělými členy zaměřila také na pravidelnou činnost s dorostem, který vedl Jan Jehlička starší. Spionýrským oddílem mladých požárníků pracoval předseda SPO Jaroslav Jiroudek. Družstva pionýrů i dorostenců se pravidelně účastnila okrskových, okresních i krajských soutěží.“

V zápisu z roku 1981 se na straně 148 píše: „SPO stojí na žebříčku aktivity mezi všemi hodnocenými společenskými a zájmovými organizacemi na předním místě v obci. Pokud neuvádím podrobně jeho celoroční činnost, nevyplyvá to ze stagnace spolkové činnosti, ale proto, že nemám v tomto roce podchycenu všechnu jeho činnost. Neopomenu však jeho práci s dorostem a pionýry, která se stabilizuje a v posledních dvou letech přináší řadu vysokých ocenění na celookresních závodech a soutěžích, ale především vytváří pevný a radostný kolektiv mladých požárníků.“

Další zachycení činnosti Svazu požární ochrany v roce 1982 najdeme v obecní kronice na straně 169: „Vedení pracovalo v tomto složení: předseda Jaroslav Jiroudek, místopředseda: František Ševčík ml., pokladník: Josef Neumann, referent CO: Josef Janouch, politickovýchovní referent: Josef Kašík, referent pro práci s mládeží: Jaroslav Jiroudek, kulturní referent: Petr Volejník, preventista: Josef Konvalina 66, členové výboru: Pavel Vráblík, František Konvalina 103, Václav Maleček, revizoři: Josef Konvalina st., Oldřich Louka. Organizace má celkem 39 členů, a 30 žáků.“

V roce 1983 se na straně 198 píše: „ZO SPO vedla oddíl mladých požárníků, připravovala je na hru Plamen, uskutečnila preventivní protipožární prohlídky domů, udržovala v pohotovosti protipožární zařízení a uskutečňovala průběžně nácvik, organizovala tradiční ples a oslavu MDŽ pro ženy členů své organizace.“

V třetím díle obecní kroniky se v roce 1985 na straně 275 píše: „...Ve výboru SPO došlo k neshodám, skládaly se i funkce, ale po řešení na národním výboru se hladina uklidnila.....Přímo v Žehuni se konaly jen dva plesy - 25. ledna požárnícký a 9. února rybářský - oba v hostinci u Drbohlavů a oba měly malou účast.“

Stručnou zprávu z roku 1987, kdy se konaly oslavy 850. výročí založení obce, čteme na straně 347: „Svaz požární ochrany pořádal v květnu v rámci oslav okresní kolo hry Plamen, členové zajišťovali první den oslav a v jejich průběhu vykonávali pořadatelskou službu.“

¹⁷ Ve třetím díle obecní kroniky se na straně 55 pod čarou píše: „Zápisník hasičského sboru z let 1941 až 1977 je uschován v čp. 121 u J. Kašíka.“ Zápisník se mi však nepodařilo dohledat.

„ONV povolil vypracovat projekt na přestavbu požární zbrojnice. Tuto stavbu má financovat Česká státní pojišťovna,“ tak zní zápis z roku 1988 na straně 375. K přestavbě, vlastně k nástavbě, však nedošlo, jak dokazuje pokračování tohoto ročního zápisu na straně 399: „SPO prožívá, jak se zdá, období krize. Jaroslav Jiroudek se vzdal funkce předsedy a přestal vést i požárnický kroužek pionýrů. Uvádí se pouze činnost dospělých a dorostu. Stav v organizaci se projednával za přítomnosti Jaroslava Jiroudka v radě národního výboru. Za této situace se bude těžko uskutečňovat plánovaná nástavba požární zbrojnice. ONV i MNV se zhotovením projektové dokumentace souhlasí, ale rada žádá, aby požárníci určili, kdo bude za stavbu, jejíž náklady se plánují 500 000 Kčs, zodpovídat. Na sklonku roku převzal funkci předsedy Pavel Novotný a místopředsedou se stal Jaroslav Jiroudek. Požárníci ze Žehuně poukazovali na špatnou práci jednotky v Choťovicích a žádali, aby byl do rady pozván předseda choťovických požárníků Pavel Hněvsa.¹⁸

Poslední zápis ve třetím díle obecní kroniky za rok 1989 na straně 466 uvádí: „Předsedou Svazu požární ochrany byl zvolen po Jaroslavu Jiroudkovi Pavel Novotný. Nový předseda však v požární zbrojnici nebyval vidět a o práci organizace projevoval pramalý zájem. Požárníci plánovali rekonstrukci zbrojnice, a proto žádal MNV posílit rozpočet o 20 000 Kčs na projektovou dokumentaci.“

Další výpisy jsou ze čtvrtého dílu obecní kroniky. Na straně 23 čteme tento zápis z roku 1990: „SPO již několik předešlých let uvažoval o přístavbě patra nad požární zbrojnici. Protože však chybí nezbytných milion korun, zůstalo jen u přání a plánů. Přípravenost a vybavení požárníků neproověřil na štěstí žádný větší požár. Lze si jen přát, aby tomu tak bylo i nadále. Ze zápisů rady MNV vyplynulo, že p. J. Jehlička st. žádal o vystěhování skladu CO z požární zbrojnice a opravu zbrojnice v Choťovicích. Rada žádala požárníky, aby dokončili před topným obdobím prohlídky komínů. Předsedou SPO byl K. Kunc ml.“

V roce 1991 se na straně 44 píše: „Místní požární sbor nepřestal existovat, ale v pololetí byl na vlastní žádost uvolněn z funkce velitel sboru Jan Jehlička st. a tato funkce byla svěřena členu obecního zastupitelstva Karlu Kuncovi ml. Na schůzi obecního zastupitelstva 25. února byl odsouhlasen požární řád sboru. Podle něho je preventistou Václav Maleček. K vypínání elektrického proudu v obci jsou určeni Pavel Šebrle, Václav Tichý a J. Podval. Pro zásahovou jednotku byla vyčleněna částka 4 000 Kčs. Požáry se hlásí v úředních hodinách na obecním úřadě, mimo nich na váze zemědělského družstva. Sbor zasahoval dvakrát: při požáru trafostanice 12. července a po druhé při požáru vagonu na střelnici na Hradčanech. Zasedací místnost v požární zbrojnici využívali nejen členové sboru, ale mohly o propůjčení žádat i ostatní organizace.“

Činnost Svazu požární ochrany za rok 1992 zachytila kronikářka na straně 72: „Předsedou Svazu požární ochrany byl p. Karel Kunc ml. V lednu se u požární zbrojnice zateplovala vrata a 6. února provedl Požární útvar Nymburk kontrolu požární techniky a shledal požární techniku v pořádku. Zápis ze schůze obecního zastupitelstva vyslovuje za to poděkování místostarostovi sboru p. Josefu Konvalinovi, požárníku z povolání (ten ji však odmítá), a p. Janu Jehličkovi. Pravidelnou preventivní požární prohlídku obecních budov provedl p. Josef Konvalina, a kontrolu rodinných domů měl provést p. Václav Maleček. Kulturní ani společenskou činnost požárníci nevyvíjeli.“

Na straně 109 čteme: „Požární sbor řídí obecní úřad. Velitelem je Karel Kunc ml., strojníkem Jan Jehlička ml. a členy: František Ševčík ml., Petr Štěrba, Václav Maleček preventista, Miloš Tichý, Karel Vokoun, Pavel Novotný, Jaroslav Jiroudek, Martin Jiroudek, Václav Kunc, Pavel Vráblík, Zdeněk Ševčík a Josef Konvalina. Na dubnovém zasedání konstatovalo obecní zastupitelstvo, že funkčnost požárního sboru je malá, finanční prostředky na rok 1992 nebyly vyčerpány, je třeba koupit do požárnického vozidla nové baterie, zkontrolovat platnost požárního řádu pro obec a provést preventivní prohlídky. V průběhu roku zasahoval sbor několikrát. 1. května při likvidaci požáru lesa v Opolanech, dále pak hasil oheň na obecní skládce v Žehuni, 14. července se místní požárníci účastnili hašení domu u Slavíčků v Choťovicích čp. 79 a hasili též požár kombajnu Agrodružstva v Žehuni. Schůzovní místnost

¹⁸ V to době byly Choťovice osadou Žehuně.

v požární zbrojnici se i nadále využívala pro spolkovou činnost ostatních organizací, které o to projevíly zájem. Údržbou byli pověřeni rybáři sdružení v Českém rybářském svazu. “

Stručná zpráva z roku 1996 na straně 159 uvádí, že nová eternitová krytina na hasičské zbrojnici stála 38 000 Kč.

Na straně 199 z roku 1997 čteme: „V průběhu roku vyšlo najevo, že pozemek za hasičskou zbrojnici je dosud zaknihován původní majitelce pí Heleně Čejkové z Býchor. O parcelu projevil také zájem chalupář p. Oldřich Louka z Prahy, který s požární zbrojnici sousedí. Majitelka však přislíbila, že pozemek prodá obci. Dlouho se marně pátralo po dokladu o koupi. Protože se nenašel, odkoupila obec pozemek za odhadní cenu 10 680 Kč. Obecní úřad dal na hasičské zbrojnici opravit fasádu a natřít svody, žlaby a vrata. 18. srpna se renovovaná zbrojnice předávala. “

Kronikářský zápis z roku 1998 na straně 214 říká: „V tomto roce se vzdal funkce velitel zásahové jednotky p. Jan Jehlička st. Nahradil ho p. Karel Vokoun, požárník z povolání. Došlo i ke změnám v některých funkcích dalších. Velitelem prvního družstva se stal p. Jan Jehlička st., který je zároveň i zástupcem velitele. Velitelem druhého družstva je p. Václav Kunc. “

„Na okrese je namontováno 56 dálkově ovládaných sirén, z toho jedna také na budově zdejší školy. Tyto sirény jsou ovládány z Prahy a z ústředí Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje v Kladně. Při první celostátní zkoušce v březnu nefungovaly tři, z toho jedna v Žehuni, při další zkoušce v říjnu dvě, mezi nimi opět přístroj v Žehuni. Teprve při další zkoušce 4. prosince prokazovala funkčnost také žehuňská siréna. Počínaje říjnem se tyto zkoušky mají provádět každou první středu v měsíci ve 12 hodin,“ tolik říká zápis z roku 2002 na straně 321.

Uvádím ještě poslední obsáhlý zápis o hasičích ze čtvrtého dílu obecní kroniky z roku 2003: „Sbor dobrovolných hasičů obdržel od krajského úřadu Středočeského kraje dotaci ve výši 43 000 Kč na pořízení, instalaci na aktivizaci technického vybavení, které má sloužit na vyhlášení poplachu. 24. března v odpoledních hodinách zasahovalo několik požárních sborů, včetně žehuňského, na rozsáhlém požáru u Hradčan. Shořela sláma na 30 ha pole a bylo zasaženo i 6 ha lesa. Na hašení lesa nabírala policejní helikoptéra vodu z žehuňského rybníka, což neušlo pozornosti místních občanů. Požár vznikl od vypalování staré trávy na zahrádce v Hradčanech. Zprávu o požáru jsme slyšeli i v České rozhlasu, četli v regionálním tisku a záběr jsme viděli i ve zprávách televize Prima. Jen detaily se lišily. Stáří ženy, která požár zavinila se uvádělo jednou 76 let, po druhé 79 let, zasahujících sborů bylo jednou dvanáct, v jiných zprávách osm s deseti auty. 14. dubna vyjízďeli místní hasiči k menšímu požáru u nádraží Choťovice. Odhadovalo se, že požár vznikl od cigarety vyhozené z vlaku.

Sbor dobrovolných hasičů je již delší dobu v krizi. Velitel zásahové jednotky pan Karel Vokoun podal rezignaci na svou funkci. “

V pátém díle obecní kroniky v roce 2005 najdeme tento zápis: „Sdružení dobrovolných hasičů - Jednotka požární ochrany (SDH - JPO III) měla 7 členů. Všichni měli uzavřené smlouvy i lékařské prohlídky, ale po celý rok nebyl ustanoven velitel jednotky. Členové si sice určili, že se budou jednou měsíčně scházet, aby zkontrolovali požární techniku, ale zůstalo jen u slibu. O požární auto se staral pouze pan Josef Konvalina. Nápravu do konce roku nepřineslo ani svolání členů na jednání členů zastupitelstva, kterého se účastnili pouze pan Jan Jehlička ml., Josef Konvalina a Petr Maleček. Obecní zastupitelstvo stanovilo, že pokud nebude jmenován nový velitel, bude činnost koordinovat poslanec Petr Baloun, který je rovněž členem zásahové jednotky. Školení pro strojníky, velitele zásahové jednotky a zástupce obce se účastnil pouze starosta obce a Josef Konvalina.

15. března se rozezněl vsí signál „Hoří“. Tentokrát však nehořelo a hasiči ani nemuseli zasahovat. V Choťovicích se v rybníce topily dvě děti, které tam byly u babičky na jarních prázdninách a prolomil se s nimi tající led. Pomoc přišla naštěstí včas. Děti vytáhli pomocí žebříku starosta obce Choťovice Josef Slaviček a místní obyvatel Jiří Tábor. Policisté a tři hasičské jednotky se vrátili na základny, přivolaný lékař konstatoval, že děti by neměly mít žádné zdravotní problémy a doporučil jen horkou koupel. Na sklonku roku obdržel Jiří Tábor od šéfa nymburských profesionálních hasičů medaili za záchranu života, diplom a hodinky. “

Toto říká kronikářský zápis za rok 2006: „Organizace dobrovolných hasičů sdružovala ještě před několika lety 29 členů. Na písemný dotaz starosty obce, zda budou nadále pracovat, se přihlásili pouze Petr Baloun, Jan Jehlička ml., Josef Konvalina, Miloš Votava, hasič z povolání, Jan Štěrba, David Dej a Petr Maleček. Později se ještě přihlásil Zdeněk Konvalina. Jednotka by však měla mít nejméně 20 členů. Jednotce požární ochrany III (JPO III) chyběl velitel, když se Karel Vokoun, hasič z povolání vzdal funkce.

Za pomoc při zásahu v době povodně obdrželi místní hasiči od Ministerstva vnitra České republiky diplom s poděkováním. Toto ocenění si zasloužili nejen oni, ale všichni občané, kteří při povodni obětavě pomáhali.

27. července vyjíždělo hasičské auto dopoledne k požáru na farmu v areálu družstva, kde od porouchané elektroinstalace hořela okolní sláma. Požár byl naštěstí snadno zlikvidován a nikdo nezraněn. Jednotka požární ochrany III obdržela od Středočeského kraje dotaci 34 920,- Kč na zakoupení nové vysílačky.

Stručný zápis z roku 2007 uvádí: „Z 11. na 12. ledna ve dvě hodiny v noci vyjíždělo hasičské auto s dvoučlennou posádkou k požáru seníku v Dobšicích do statku paní Zdeňkové. Hašení se účastnil i starosta obce pan Václav Fišer, dále hasiči z Poděbrad, Městce Králové a Libice nad Cidlinou. Zásah trval do 13 hodin a nikdo nebyl zraněn. Při zásahu došlo na požárním autě k poruše spojky, oprava se provedla v Pečkách.“

O špatné činnosti hasičů hovoří zápis z roku 2008: „Jednotka JPO III v obci existovala, evidovala 9 členů, ale zastupitelstvo obce kritizovalo na zasedání 7. dubna její nedostatečnou činnost. Ke konci roku zaslal starosta obce všem devíti členům zásahové jednotky výzvu k obnovení činnosti. Starosta sice dostal příslib, že činnost bude obnovena, ale čas teprve ukáže, zda bude slib splněn. Na tento rok obdrželi hasiči dotaci 27 000,- Kč na opravu a doplnění hasičské techniky.“

Příznivěji se jeví zpráva z roku 2009: „V dubnu byla doplněna Jednotka požární ochrany III o mladé členy. Čítala 14 osob. Velitelem je Petr Krause, strojníkem Lukáš Kudrasvili, členy: David Dej, Pavel Bořek, Jan Dočkal, Jan Štěrba, Miloš Votava, Zdeněk Konvalina, Josef Konvalina, Petr Baloun, Petr Maleček, Jan Jedlička ml., Ondřej Heřmanský, Jaroslava Krejčová. 26. dubna se mladí členové sešli v hasičské zbrojnici k brigádě. Od té doby tam pracovali několikrát, ale zápisy o své činnosti nevedli.

Je třeba vybavit jednotku základními ochrannými prostředky, jako jsou rukavice, obuv, zásahové obleky, čepice, trička. Podle katalogu obnáší vybavení pro jednoho člena 3 800,- Kč. Dále je třeba zakoupit věcné prostředky, jako lopaty, hrábě, kanystry, lano. Starosta obce požádal o finanční nebo materiální pomoc Hasičský zásahový sbor Kolín. Dostal příslib na dodání deseti kusů použitých zásahových obleků.

Byl vypracován Požární plán obce Žehuň, který upřesňuje povinnosti a podmínky zabezpečení požární ochrany v obci, uvádí způsob vyhlášení požárního poplachu a seznam sil a prostředků jednotky požární ochrany podle požárního plánu Středočeského kraje.

Při přátelském posezení důchodců 8. října 2009 mi pan Jan Jehlička st. zapůjčil knihu protokolů Sboru dobrovolných hasičů v Žehuni, zavedenou v roce 1922 při znovuuštění sboru. První zápis nese datum 29. ledna 1922, poslední 10. ledna 1932. Dále mi zapůjčil Zápisník schůzí z let 1941 až 1974. Další kniha protokolů záhadně zmizela. Podle těchto dokumentů a podle zápisů v obecních kronikách zpracovávám historii Sboru dobrovolných hasičů v Žehuni, který oslaví v roce 2012 130 let od svého prvního ustavení v roce 1882 a 90 let od znovuuštění v roce 1922.

Pojednání o hasičích pro Žehuňský zpravodaj číslo 17

Sdružení dobrovolných hasičů má v Žehuni dlouholetou tradici. Zvláště ve dvacátých a třicátých letech byli hasiči vedle Sokola nositeli společenského a kulturního života obce. V letech 1926 až 1930 se stali dokonce provozovateli kina. Sbor dobrovolných hasičů nepřestal existovat ani za války, pouze jeho činnost byla omezena. Zdárně se začala rozvíjet opět po druhé světové válce.

Ze zápisů po únoru 1948 nelze nepřehlédnout vliv tehdejší politické atmosféry, ale vlastní posláni hasičů omezeno nebylo. Stagnaci činnosti přinesla padesátá léta, v nichž docházelo k dalekosáhlým převratným změnám znárodněním soukromého sektoru, bouřlivým združstevňováním zemědělství a dalším pronikáním politiky do všech oblastí. Život celé obce doslova ochromilo úporné přesvědčování zemědělců ke vstupu do JZD, hromadný výstup z družstva a následné ještě úpornější přesvědčování. Hasiči sice nepřestali existovat, ale pět roků je jejich činnost zahalena mlčením.

V letech 1959-1960 aktivista JZD soudruh Josef Macháček striktními nařízeními činnost nově pojmenovaného **Českého svazu požární ochrany** křísil k životu, ale na další tři roky je činnost opět zahalena mlhou. Teprve když se politická situace začala na sklonku roku 1963 pomalu konsolidovat, přibyli noví členové i funkcionáři, činnost nabývala na intenzitě. Pobídkou k činnosti se stala v roce 1974 nově vybudovaná požární zbrojnice. Hasiči začali navazovat na prvorepublikovou tradici - kromě svých specifických úkolů začali opět požádáním plesů a zábav obohacovat společenský život obce.

Od roku 2000 činnost hasičů slábla. Potěšitelné naopak je, že se od počátku roku 2009 začalo podle všech známek blýskat na lepší časy. V dubnu 2009 byla **Jednotka požární ochrany** doplněna o nové členy. Dnes čítá 12 členů. Velitelem je Petr Krase, strojníky Lukáš Kudrasvili, Petr Baloun a Josef Konvalina, členy Pavel Bořek, Jan Dočkal, Jan Štěrba, Zdeněk Konvalina, Zdenek Košner, Jan Jehlička ml., Ondřej Heřmanský a Jaroslava Krejčová.

26. dubna 2009 se mladí členové sešli poprvé v hasičské zbrojnici k úklidu a odvozu nepotřebné techniky a věcí do sběrného dvora. V dalších měsících až do konce roku 2010 pracovali pravidelně na údržbě zásahového vozidla a přívěsného vozíku pro zásahovou techniku, prováděli zkoušky zásahu, účastnili se školení zdravotní péče, dýchací techniky, prevence požáru, v lednu 2010 odklízeli sníh na budově mateřské školy, prováděli montáž PS 12, účastnili se třech kurzů velitelů a strojníků v Týnci nad Labem, vyráběli držáky pro dýchací přístroje, plnili dýchací přístroje, pracovali na sušícím zařízení pro hadice, účastnili se aktivně Dne záchranářů, pracovali v areálu nemovité kulturní památky u kostnice, prováděli zkoušky zásahového vybavení, absolvovali tři výjezdy k požáru.

V lednu 2011 podával obecní úřad na Středočeský fond podpory dobrovolných hasičů a složek IZS žádost o dotaci na nákup nebo rekonstrukci a modernizaci zásahové hasičské techniky, zásahové výzbroje a výstroje a komunikační techniky.

Lze si jen přát, aby renesance aktivity místního Sdružení dobrovolných hasičů, jejichž úloha je v životě naší obce nezastupitelná, navázala na dobré jméno, a neváhám se říci - slávu - stovky předcházejících členů, kteří se svou činností zapsali do historie Žehuně. Zvláště potěšitelná je aktivita v předvečer oslav 130. výročí vzniku Sboru dobrovolných hasičů, které připadá na rok 2012. Kéž jim chuť k záslužné práci pro obec a její obyvatele vydrží!

Za poskytnutí materiálů z minulosti děkuji dlouholetému funkcionáři hasičů Janu Jehličkovi st., za upřesnění informací veliteli jednotky Petru Krausovi, za výkaz činnosti hasičů za léta 2009-2010 Pavlu Bořkovi. Podstatnou část podkladů jsem získala z kronik a dokumentačních materiálů k obecním kronikám.

V lednu 2011 zpracovala kronikářka obce Ludmila Tvrdíková
pro Žehuňský zpravodaj číslo 17

Doplněk k historii hasičů převzatý z webových stránek obce

Zásahové vozidlo, které jednotka získala v 70. letech - tj. podvozek Škoda 706 RT (Trambus) a nástavba CAS 16 s cisternou, čerpadlem, rozdělovačem na 6 proudů a vodním dělem - prošlo v roce 2010 rekonstrukcí, kterou provedli sami příslušníci SDH. V současné době funguje a slouží ke spokojenosti místních hasičů.

K vozidlu mohou být připojeny dva vozíky - v jednom z nich je typizovaná hasičská stříkačka s motorem PS12 - známá ze soutěží hasičského sportu z minulosti i současnosti. Ve druhém je široká výbava čítající světelné rampy, elektrocentrálu, plovoucí čerpadlo, motorovou pilu a další vybavení

pro různé druhy zásahu.

Samotní hasiči využívají při zásazích starší zásahové obleky darované profesionální jednotkou z Kolína (v současné době žádáme o dotaci na nové obleky). V roce 2009 a 2010 byla jednotka vybavena novými zásahovými doplňky (rukavice, boty) a pracovními stejnokroji.

Přílohy

Setkání hasičů ze Žehuně a Sán 12. srpna 1922
na dvoře hostince u Vaníčků v čp. 11

*Sbor Dobrovolných hasičů
v Žehuně.*

*Přijímá dnešním dnem od obce Žehunské
stříkačku, jakož i výstroj a pracovní ústroj
mužstva, zároveň zbarvuje se jmenovaná
obce veškeré zodpovědnosti a požárního přípravek,
jelikož sbor dobrovolných hasičů v Žehuně vše na
sebe veškeru zodpovědnost, co se týče zákona o
požární policii. To se zde dnešního dne potvrdí.*

V Žehuně dne 1. února 1925.

Čestný slib.

plnění sboru dobrovolných hasičů v Žehuňi.

My podepsaní skládáme do rukou velitele slib,
že vůči a rádi plniti budeme povinnosti
na se vzaté.

Slibujeme, že přesně plniti budeme rozkaz jež máme
velitelství, neb jiní činovníci buď přímo neb
prostřednictvím učelí.

Vůnovati se budeme svého, čím bychom rozkol v našem
bratřském zarušení neb pohoršení přivoditi mohli,
jakož i svého čím by dobré jméno hasičské
poškozeno býti mohlo.

Přicíníme si, aby slechetná a příma poraha jakož
i obětavá láska k Republice stala se
naši ozdobou.

Žehuňi dne 2 února 1925.

Starosta představenstva obce v Žehuňi
výše uvedeně níže dne 30/6. 1925.

Starosta Václav
Janoušek.

Mezi: Jos.

Prout polní
starosta
Nach: Fr.

Stihl: Rudoš
t.č. záměstek

Seznam jarních členu sboru dobr. hasičů žit. na rok 1925-6

Přítel	čpdaacht	Josef	1	Přítel	Malý	František
"	čpdaacht	Matij	2	"	čpdaacht	Jan
"	Dunda	Pavel	3	"	Marhams	Václav
"	Dědek	Josef	4	"	čpdaacht	Jan maní
"	Dobřichovský	Josef	5	"	čpdaacht	Josef
"	Fiala	František	6	"	čpdaacht	Václav
"	Gross	Antonín	7	"	čpdaacht	František
"	Gross	František	8	"	čpdaacht	Václav
"	Hartman	Josef	9	"	čpdaacht	Josef
"	Hošek	František	10	"	čpdaacht	Josef
"	Jehlička	Jaroslav	11	"	čpdaacht	Josef xxx
"	Joudek	František mladší	12	"	čpdaacht	Josef
"	Kukla	Josef	13	"	čpdaacht	Václav
"	Komvalina	Josef	14	"	čpdaacht	Jan
"	Kvasnička	František	15	"	čpdaacht	Václav
"	Křepela	Rudolf	16	"	čpdaacht	Josef
"	Křemec	František	17	"	čpdaacht	archivní
"	Křadavý	František	18	"	čpdaacht	Josef
"	Křosina	František	19	"	čpdaacht	František
"	Křosina	Jan	20	"	čpdaacht	Jan
"	Křukla	Jan	21	"	čpdaacht	Václav
"	Křukla	Josef	22	"	čpdaacht	Karel
"	Křozák	učitel	23	"	čpdaacht	Václav
"	Křosina	člověk x	24	"	čpdaacht	Václav
"	Křukla	Václav	25	"	čpdaacht	Václav
"	Komvalina	Jan	26	"	čpdaacht	Václav
"	Křosina	František	27	"	čpdaacht	František
"	Křosina	Václav	28	"	čpdaacht	Josef
"	Křurka	člověk	29	"	čpdaacht	Rudolf
"	Křunák	Josef	30	"	čpdaacht	Václav
"	Křouka	Václav	31	"	čpdaacht	člověk
"	Křouka	Jan	32	"	čpdaacht	František
"	Křuník	Bohdan	33	"	čpdaacht	Jaroslav

člověk
1926

člověk
1926

člověk
1926

Sernam paršp. členi na rok 1925. 6.

Přítel	Urban	Josef	Přítel, ůch	Josef
"	Čech	Josef	" Jaros	Jan
"	Pondruška	Václav	" Janouch	Václav
"	Poljovník	etlois	" Jaros	Václav
"	Poljovník	Frant	" Štucera	Frant
"	Pondruška	Frantisek	" Konvalina	Frantisek
"	Pondruška	Frantisek	" Kvasnicka	Josef
"	Poráb	Josef	" Honěický	Josef
"	Poljovník	Antonín	" Křtik	Robert
"	Vlasák	Václav	" Suchochleb	Josef
"	Botava	Antonín	" Suchanek	Frantisek
"	Pondruška	Frantisek	" Janda	Josef

Sernam činných členů ob. dobr. hasičů v Žituni 1930.

br.	Konvalina	Frantisek	^{28/2} 1892	starosta	1930
"	Vlastník	Antonín	^{28/2} 1899	činný m	1930
"	Kadavý	Josef	^{28/2} 1908	činný m	1930
"	Hukla	Vlastník	^{28/2} 1910	činný m	1930
"	Sepeř	Rudolf	^{28/2} 1893	činný m	1930
"	Moravec	Václav	^{28/2} 1910	činný m	1930
"	Konvalina	Frantisek		činný m	1930
"	Slanina	Václav		činný m	1930
"	Žiradek	Josef		činný m	1930

Opis Smlouvy!

Sjednaný mezi storem dobrovolných hasičů, co majitelem kinematografické licence a V. Hranickou, maj. živnosti hostinské č.p. 20, obě v Žituni, a propůjčení sálu hostince k pořádání kinemat. představení:

1) Provozovatel licence společným nákladem s majitelem živnosti upraví místnost tak, aby odpovídala všem předpisům zákonným a policejním. /: Lim rozměry: Provozovatel licence pořídí svým nákladem: Kabinu, osvětlení, úpravu osvětlení nad výhledem. Vzápřiti tomu majitel pořídí: dostatečný výhledy a ostatní úpravu sálu mimo sedadla: /.

2) Provozování licence musí všem zákonným předpisům odpovídati. Za nedodržení těchto předpisů nepřijímá majitel živnosti hostinské žádné odpovědnosti.

3) Provozovatel licence převzeme úplnou odpověď na každé poškození místnosti povstale provozováním licence, měloť sám ručí za každou škodu na propůjčené místnosti provozováním licence povstalou. Utváření škody navrhuje se provozovatel licence plně a co nejrychleji nahraditi. Vzápřiti tomu neručí majitel živnosti provozovateli licence za žádnou škodu na zařízení provozovatele vnitřnou a případné škody jest na původci těchto vymáhati.

4) Provozovatel licence vlastním nákladem postará se o řádné a včasné čištění a udržování místnosti po použití této provozovatele licence. Odhlášení sedadel a zařízení po kinem. představení obsdará provozovatel licence rovněž svým nákladem. Potřebnou místnost k uchování inventáře propůjčí majitel hostince.

5/ Provozovatel kinem. představení v obci na jiném místě, mimo místnost majitelům poskytnou, není dovoleno.

6/ V případě nestísnosti, jako jest vyhrazení místnosti nebo přístavby a pod., nemůže býti provozovatelem kinem. na majiteli vymáhána žádná náhrada za poškození zařízení kinematografu, ani za úšlý tržeb za zneuznění pořádku přístavení.

7/ Majiteli vyhrazeno jest právo místnosti pořádku tančících a podobných náborů, kdykoliv a bez jakéhokoliv náhrady provozovateli kinem. poskytovat. Majitel vždy rovněž oznámí pořádku těchto náborů. Provozovatel kinem. vyhraňuje si právo rozhodovati při najímání místnosti rozličným společenstvem, jako jsou: biografy, cirkusy, div. společnosti a pod. Majiteli vyhrazeno jest rovněž právo jiné místnosti spolky do místnosti svých přijímati a jim náborů svého druhu dovolovati pořádku. Množství těchto náborů a jejich pořad časový ponechává majitel dohodě nájemců.

8/ Poplatek za používání místnosti bude provozovateli kinem. každého čtvrt roku platiti a jeho výše pohybují se mezi 5-10% hrubého příjmu a bude vždy na dobu jednoho roku předem oznámena. Majitel místnosti navrhuje se, až po dobu, dokud nebude kinematografické zařízení splaceno bude vybírati poplatek 5% s pomítkou, že nishu k pořádku kinematografických přístavení bude vyhradně poskytováno k naplacení dluhu na zařízení nashovho.

9/ Smlouva tato trvá po dobu trvání kinematografické licence a jest pro nástupce obou strany závazná a nevypověditelná.

10) Smlouva tato vstupuje v platnost po
pravoplatném se podepsání obou stran

11) Halkovné a poplatky za této smlouvy
vzniklé platí provozovatel lince.

L. S.

Za obec dob. kaviců z Žehuni:

Arnošt Valjník v. r.
t. č. starosta

Za majitele

Václav Kvasnička v.

Stehly Rudolf v. r.

t. č. jednotel.

Frant. Harcák v. r.

t. č. pohladník

z Žehuni, dne 1. dubna 1926.

Uhotoveno ve dvou exemplářích.

Opis psán z Žehuni dne 17. března 1930

Stehly Karel
jednatel.

Koukalina
starosta.

Seznam při členské schůzi ve spolkové místnosti
dne 25. května 1930 na účasti 18 členů

Program:

- 1) Čtení protokolu ze schůze minulé
- 2) Vyřízení dostých dopisů
- 3) Vyúčtování Posvičenské náhrady
- 4) Nově sestavená pojistná listina činných členů
- 5) Volné návrhy

Vyřízení:

- 1) Protokol přečten a vzat na vědomí
- 2) Dopisy vyřízení: nastán účet "Hasičské náhrady"
na přílbi a opasky 698 Kč 60
- 3) Vyúčtování Posvičenské náhrady činných

Shrubaý příjem z medle =	1355 Kč
" " z fondů =	820 " 90

Na to vydání: Hudebníci pro 18 mužů pro
oba dva dny = 1080 Kč

Hodinský =	66 "
p. Krasnicku ze sálu =	200 "
Stupenky s. Kyřilky =	11 " 50
Pěna vyčištění na pidi =	34 "
Chlísti sálu =	30 "
Obecní úhrad =	60 " 40
Čistá zbytko do pokladny =	694 40

Honra: na 1. místo Honra (1. a 2. odstavce) co obdržel dar
25. května 1930 za vyčištění vinovatelů br. Zpracovky
který nastupuje 1. vojny, který jím více děkuje a zároveň
se svým laun. Starosta pravý: Bud hodný jako kde
u sboru a až odlydvo vojny přel' roz' spíš ke sboru
který dobrého br. vždy přijme.

4) Nově sestavená listina jist' clohonina a co jasn
příběh ně budau oprávně pojisteni

5) Volných návrhů min' schůze končí

Střelba Karel
jezmalat

Honra
Honra

Protokol č. 133.	
1) Vyúčtováno Plese konaného dne 10. ledna 1932 v hostinci P. Štěp.	
2) A na příspěvkách vybráno br. Petrákem na r. 1932 5 Kč	
1) Hrubý příjem z Plesu činí — — —	607 —
na to vydání hudebníci — — —	360 Kč
hostincký i skotky u ně 34 Kč	116
občasná provozní a porto nasláno porvaček —	7 Kč
dekorace sálu — — —	2.60
Muni' řírad — — —	45 Kč 50
Zlora do pohledny — — —	90 h.
2) Celkem na příspěvkách vybráno	519 Kč

Vyúčtování plesu z 10. ledna 1932

Poslední zápis z Protokolů Sboru dobrovolných hasičů v Žehuni 1922-1932

Zpráva o činnosti místního požárního sboru v Žehuni.

V minulém období se činnost našeho sboru nijak podstatně nezměnila. Úkoly které jsme si vytyčili o výroční schůzi v uplynulém roce, jsou splněny jenom částečně. Je to snad tím že většina členů pro nedostatek volného času se nedostavuje na akce pořádané sborem. V minulém roce jsou přijati další tři členové z řad mladých, jsou to: Hájek Zdeněk, Knytl Václav a Stránský Jiří. Doufáme že omlazením našich řad se pozvedne i činnost sboru.

Byla nám přidělena nová stříkačka PPS 12 která je zagarážována v navyhovujícím zbrojnici, kde je vlhko a místnosti nemají osvětlení. Na obsluhu této stříkačky byla svolána instruktáž na kterou se dostavilo jenom několik členů. Je zapotřebí aby s obsluhou stroje bylo důkladně seznámeno více členů, to znamená pravidelně provádět praktická cvičení.

V roce 1971 jsme se zúčastnili námětového cvičení okrsku a provedli ošetření výstroje a výzbroje, spolu s úklidem zbrojnice. Byla pořádána také taneční zábava ve prospěch spolku.

Preventivní prohlídky v JZD provedl s. preventář a závady nahlásil na MNV.

Ve volbách do MV naši organizaci zastupoval s. Jaroslav Holan, který byl v návrhové komisi.

Již několik let je slibována přestavba, případně nové postavení požární zbrojnice. Doposud je vše při starém, doufáme že v letošním roce se konečně uskuteční tato akce která je v naší činnosti tak důležitá. Tuto akci jsme si dali již minulém roce do usnesení o výroční schůzi a jako závazek brigád k 50 výročí zal. KSČ.

O dnešní výroční schůzi ~~máme hned za sebou práci~~ budou provedeny také volby do nového výboru. Je zapotřebí aby byli navrženi schopní a zastoupení hlavně mladí členové, kteří budou mít předpoklady pro tuto v dnešní době zodpovědnou práci.

Hodnocení činnosti Sboru dobrovolných hasičů za rok 1971

~ 192 ~

Foto: Jos. Lohrnický, drogist v Ž.

Slavnost' sázení 18 lip na sokolském letním cvičišti

v dubnu r. 1938.

Sokolská jízda v čele průvodu

Ózdobené stromky v průvodu.

Na snímku vpravo nahoře vidíme hasiče ve vycházkové uniformě

Požárnický kroužek Pionýrské skupiny Dukelských hrdinů v roce 1980

**Hasičská zbrojnice vybudovaná v roce 1974
vzhled z podzimu 2006**

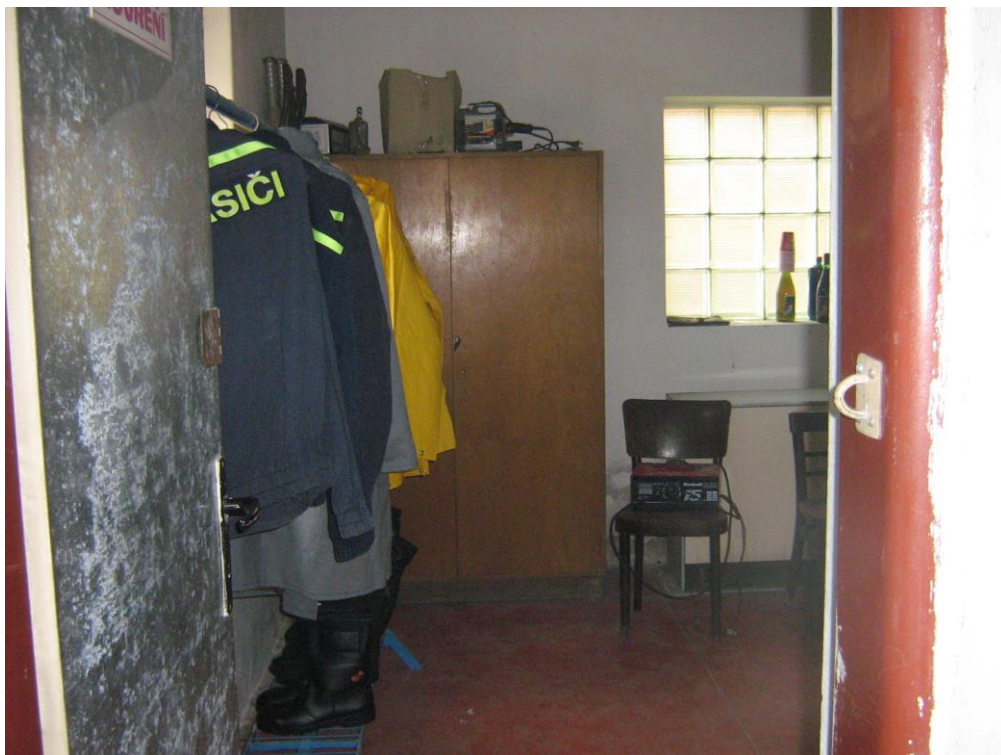
První brigáda nově ustaveného Sdružení dobrovolných hasičů 26. dubna 2009

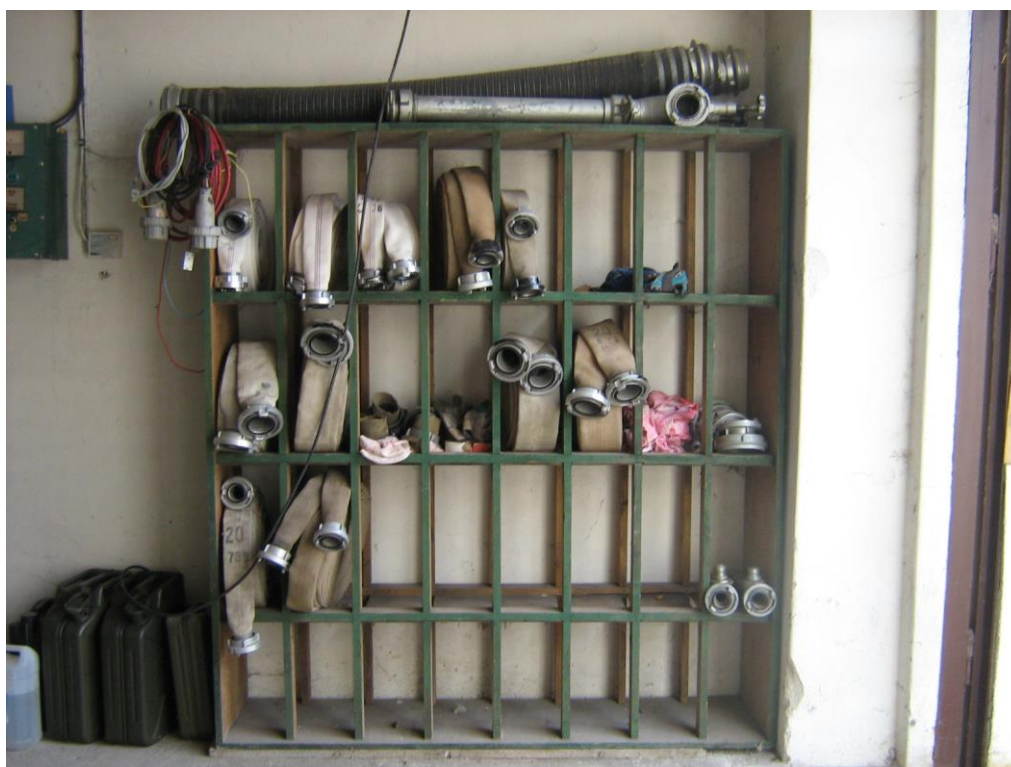
Hasiči při povodni 16. ledna 2011

Hasičské auto - vzhled z 5. března 2011

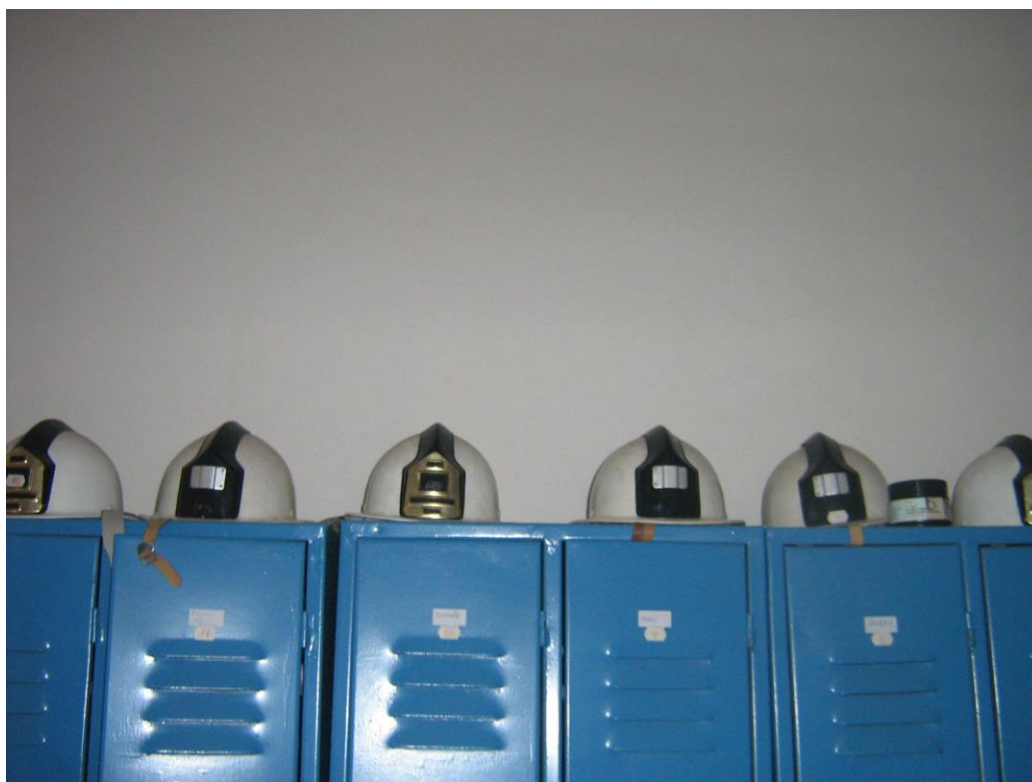
Nahlédnutí do hasičské zbrojnice 5. března 2011

V hasičské zbrojnici musí být pořádek nejen 5. března 2011

5. března 2011 nahlédneme do interiéru hasičské zbrojnice ještě jednou

Všude vládne vzorný pořádek, a to nejen 5. března 2011

Ještě chvíli a pravidelná údržba bude 5. března 2011 hotová

„S dnešní prací jsem spokojen,“ říká Lukáš Kudrasvili

**Ke 130. výročí Sboru dobrovolných hasičů, které budou součástí oslav
875. výročí založení obce Žehuň ve dnech 6., 7. a 8. července 2012
vypracovala Ludmila Tvrdíková, kronikářka obce**

.

.